

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний університет

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**На тему «ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ НАДАННЯ ПОСЛУГ, ЯК
ЕЛЕМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконав студент 4 курсу, групи ОП-71а

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Альошиної Ілони Миколаївни

Керівник: д.е.н., доцент Винниченко Н.В.

Суми - 2021 рік

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційної бакалаврської роботи на тему
«Організація обліку і аналізу надання послуг, як елемент оптимізації
витратної складової підприємств»

студентки групи ОП-71а

Альошиної Ілони Миколаївни

Актуальність теми полягає в тому, що послуги зараз є невід'ємною частиною діяльності будь-якого підприємства. Для підприємств предметом основної діяльності яких є надання послуг, це ще й об'єкт управління, обліку та аналізу, від ефективності яких залежить максимізація їх прибутку. А тому виникає необхідність подальшого розвитку теорії та вдосконалення методології організації обліку і аналізу надання послуг як елементу оптимізації витратної складової підприємств.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає у дослідженні теоретичних та практичних засад організації обліку та аналізу реалізації послуг та розробці практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Об'єктом дослідження є організація обліку та аналізу надання послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер».

Предметом дослідження сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аналізу надання послуг.

Для досягнення визначених в роботі мети та завдань були використані наступні методи дослідження, зокрема: індуктивний та дедуктивний метод, метод аналізу та синтезу, метод абстракції та конкретизації, метод доведення та спростування, порівняльний метод, тощо.

Інформаційною базою дослідження виступили законодавча та нормативна база, публікації вітчизняних та закордонних вчених, внутрішня документація та фінансова звітність ТОВ «Юрист і бухгалтер».

Основний науковий результат кваліфікаційної роботи передбачає:

– з метою систематизації інформації для подальшої оптимізації витрат підприємства розглянуто та проаналізовано особливості первинного, аналітичного та синтетичного обліку на ТОВ «Юрист і бухгалтер» та запропоновано удосконалення в частині відображення бухгалтерських послуг на рахунках бухгалтерського обліку;

– з метою удосконалення первинного обліку оформлення процесу надання бухгалтерських послуг проаналізовано основні елементи договору та запропоновано напрями його удосконалення;

– щодо оптимізації надання послуг в розрізі їх видів запропоновано удосконалити методику калькулювання собівартості бухгалтерських послуг, на базі якої пропонується визначати пріоритети у залученні клієнтів;

– для підвищення ефективності аналізу реалізації робіт та послуг для ТОВ «Юрист і бухгалтер», які будуть сприяти оптимізації витрат та акумулюванню прибутку у майбутніх періодах розроблено методику аналізу реалізації бухгалтерських послуг.

Ключові слова: виконані роботи, надані послуги, реалізація робіт і послуг, бухгалтерський облік, аналіз.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 61 сторінках, зокрема список використаних джерел із 48 найменувань, розміщений на 5 сторінках. Робота містить 6 таблиць, 8 рисунків, а також 9 додатків, розміщених на 10 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи – 2021 рік.

Рік захисту роботи – 2021 рік.

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний університет

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

к.е.н., доцент

_____ Ю.С. Серпенінова
“ ___ ” _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

на здобуття ступеню “бакалавр”

з спеціальності 071 "Облік і оподаткування"

студенту 4 курсу, групи ОП-71а

Альошина Ілона Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи «Організація обліку і аналізу надання послуг, як елемент оптимізації витратної складової підприємств»
затверджена наказом по університету від «12» квітня 2021 року № 0175-VI
2. Термін подання студентом закінченої роботи «17» червня 2021 року
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні теоретичних та практичних засад організації обліку та аналізу реалізації послуг та розробці практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.
4. Об'єкт дослідження є організація обліку та аналізу надання послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер».
5. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аналізу надання послуг.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах Товариства з обмеженою відповідальністю «Юрист і бухгалтер»
7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети:
Розділ 1. Теоретичні основи обліку та аналізу реалізації робіт та послуг в сучасних умовах господарювання – 30.04.2021 р.
У розділі 1 здійснити аналіз економічного характеру робіт та послуг як об'єктів бухгалтерського обліку; визначити особливості нормативної бази з обліку та реалізації послуг; проаналізувати теоретичні засади аналізу реалізації робіт та надання послуг;
Розділ 2. Облік операцій з виконання робіт і послуг та їх здійснення в сучасних умовах господарювання на ТОВ «Юрист і бухгалтер»
У розділі здійснити організаційно-економічну характеристику ТОВ «Юрист і бухгалтер»; визначити особливості організації документування виконання

робіт та надання послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер»; провести аналіз синтетичного та аналітичного обліку формування фактичної собівартості виконаних робіт і послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер»; охарактеризувати організацію аналізу реалізації робіт і послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»; Розділ 3. Вдосконалення організації обліку та аналізу реалізації робіт та послуг в сучасних умовах господарювання.

У розділі 3 необхідно – визначити пропозиції щодо вдосконалення первинного, аналітичного та синтетичного обліку на ТОВ «Юрист і бухгалтер»; запропонувати шляхи удосконалення аналізу реалізації робіт та послуг для ТОВ «Юрист і бухгалтер».

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання: «__» 2021 року

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Завдання до виконання одержав _____

(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	8
1.1 Економічний характер послуг як об'єктів бухгалтерського обліку.....	9
1.2 Особливості нормативної бази з обліку процесу реалізації послуг.....	13
1.3 Теоретичні засади аналізу оптимізації послуг, як складової витрат	14
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НАДАННЯ ПОСЛУГ ТА ЇХ ЗДІЙСНЕННЯ В СУЧАСНИЙ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ТОВ «ЮРИСТ І БУХГАЛТЕР».....	23
2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Юрист і бухгалтер»	23
2.2 Організація документування процесу надання послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер».....	29
2.3 Синтетичний та аналітичний облік формування фактичної собівартості послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер	33
2.4 Організація аналізу реалізації послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер	37
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОАНЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ...	39
3.1 Пропозиції щодо вдосконалення первинного, аналітичного та синтетичного обліку процесу надання послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер».....	39
3.2 Шляхи удосконалення аналізу реалізації послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»	44
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Бухгалтерські роботи і послуги зараз є невід'ємною частиною світового ринку. Це явище можна пояснити розвитком приватної власності, яка створює високий ступінь ризику в процесі її використання та управління. Економічна діяльність у ринковій економіці мотивована власними інтересами. Це створює попит на захист цих інтересів, який може бути здійснений за допомогою надійної системи бухгалтерського обліку та аналізу.

Сьогодні все більше компаній виходять на зовнішні ринки через низку факторів: максимізація отриманого прибутку, розширення ринкових меж, реалізація науково-технічного потенціалу фірми, обмін політичною, економічною, науково-технічною та культурною інформацією. Підприємства, які надають послуги бухгалтерського обліку допомагають задовольнити ці потреби, оскільки такі є необхідною умовою для встановлення зовнішньоекономічних відносин між економічними сторонами. Достовірний, точний та повний бухгалтерський облік, а також конкурентний тиск на ринку таких послуг визначили необхідність подальшого розвитку теорії та вдосконалення методології організації обліку і аналізу надання послуг як елементу оптимізації витратної складової підприємств.

З огляду на це було визначену мету дослідження, яка полягає у дослідженні теоретичних та практичних засад організації обліку та аналізу реалізації послуг та розробці практичних рекомендацій щодо їх удосконалення. Також було визначено ряд завдань, виконання яких сприятиме досягненню поставленої мети:

- здійснити аналіз економічного характеру робіт та послуг як об'єктів бухгалтерського обліку та аналізу;
- визначити особливості нормативної бази щодо обліку та аналізу реалізації робіт та послуг;

- розглянути організаційно-економічну характеристику ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- визначити особливості організації документування виконання робіт та надання послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- провести аналіз синтетичного та аналітичного обліку формування фактичної собівартості виконаних робіт і послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- розглянути організацію аналізу реалізації робіт і послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- визначити пропозиції щодо вдосконалення первинного, аналітичного та синтетичного обліку на ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- запропонувати шляхи удосконалення аналізу реалізації робіт та послуг для ТОВ «Юрист і бухгалтер».

Об’єктом дослідження є організація обліку та аналізу надання послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер».

Предметом дослідження сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аналізу надання послуг.

Інформаційною базою дослідження виступили законодавча та нормативна база, публікації вітчизняних та закордонних вчених, внутрішня документація та фінансова звітність ТОВ «Юрист і бухгалтер».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Економічний характер послуг як об'єктів бухгалтерського обліку

На сьогоднішній день в сучасному світі люди мають багато потреб, які не тільки збільшуються за кількістю, але змінюються з кожним днем. Одним із способів задоволення потреб людини є споживання індивідуального блага. Розуміння процесу споживання, що визначається методом здійснення потрібної покупки, передбачає встановлення відповідного логічного процесу і зв'язків між можливими факторами впливу. Потреби, якщо вони не задовольняють людину, спонукають її до роздумів та певної дії. Задоволення потреб кожного дня підштовхує людей до мотивації. В тому випадку якщо одна із певних потреб задовольняється, то виникає інша – незадоволена.

Зазвичай особи відчують в той самий час кілька дуже різних потреб, які є комплексом. В наш час потреби людей не тільки обмежуються окремими товарами на полицках магазинів, люди мають потребу наданні робіт та потребують щоб їм надавали певні послуги. З кожним роком пропозиція послуг, що пропонуються для споживання, зростає, їх обсяг розширюється із створенням нових видів. Це вимагає чіткого розуміння терміну послуги та уточнення основних ознак даної економічної категорії. Одним із ключових питань щодо цієї теми було визначення даного поняття, а також які характеристики властиві послугам та відмінності послуг від робіт.

Відбулися суттєві зміни в трактуванні такого поняття, як «послуга». Радянське економічне мислення базувалося на положеннях, розроблених К. Марксом, так що його вчення про послуги, з яким він пов'язував вплив споживчої вартості товарів чи праці, не можна ігнорувати [30, с.203]. Він розглядав послуги в трьох аспектах: у формі безпосередньої діяльності суб'єкта послуги; у формі дії з товарами; як людську працю. Можна зазначити, що представники та продовжувачі кожного з них примирились із

твердженням, що послуга – це робота, яка не помічається у продукті, діяльність, результати якої не є у матеріальній формі.

З іншого боку, широко поширена думка, що послуга пов'язана з результатом діяльності. Наприклад, такі визначення послуги: результат одноразової діяльності, що здійснюється виробниками на прохання споживачів, що зазвичай призводить до зміни статусу одиниць, що споживають ці послуги [12, с.655]; Широке трактування послуги відрізняється від звичних такими: відносини між людьми в суспільстві щодо формування соціально-економічних умов, необхідних для функціонування суспільного відтворення [37, с. 6]; специфічні економічні відносини щодо еквівалентного соціального обміну роботою на замовлення (на підставі договору) [23, с. 5].

Також визначення даного поняття не залишилось поза увагою сучасних економістів. Наприклад, Мочерний С. В. визначає послугу як особливу споживчу цінність робочого процесу, що виражається корисним ефектом, що відповідає потребам особи, колективу, суспільства [34, с. 568]. Павленко А. Ф. визначає послугу як результат певних дій, що забезпечують корисний ефект [47, с. 123]. Як і товар, послуга має мати власну вартість для споживача, яка забезпечує споживачеві певну користь, перевагу від споживання послуги, і слід зазначити, що ця вартість створюється в результаті певної діяльності та ні з чого не виникає. Основна мета цієї діяльності задоволення потреб споживачів. Деякі сучасні економісти сходяться на думці, що послуги – це діяльність, що пропонується на ринку, або способи задоволення потреб. Однією з головних особливостей послуг є те, що вони нематеріальні і не можуть належати фізичним та юридичним особам [10, с. 109].

У цих визначеннях послуга характеризується як специфічна діяльність, яка виконується з метою задоволення потреб споживачів. Ці визначення мають найширшу характеристику терміна «послуга». Як і в юридичній літературі, послуга визначається як діяльність, що надається однією стороною іншій. Слід також зазначити, що послуга не є власністю споживача і не стає власністю споживача після її надання, а може лише створити для нього певну перевагу.

На наш погляд, однак, описуючи послугу, необхідно виявити специфічні особливості послуг, які відрізняють їх від товарів. Трейдери вважають, що послуги порівняно з товарами мають певні особливості, які необхідно враховувати для успішного просування послуг на ринку (рис.1.1) [36, с. 820-828]. Більш детальний аналіз послуг у розрізі їх загальних характеристик знайшов своє відображення у додатку Б.

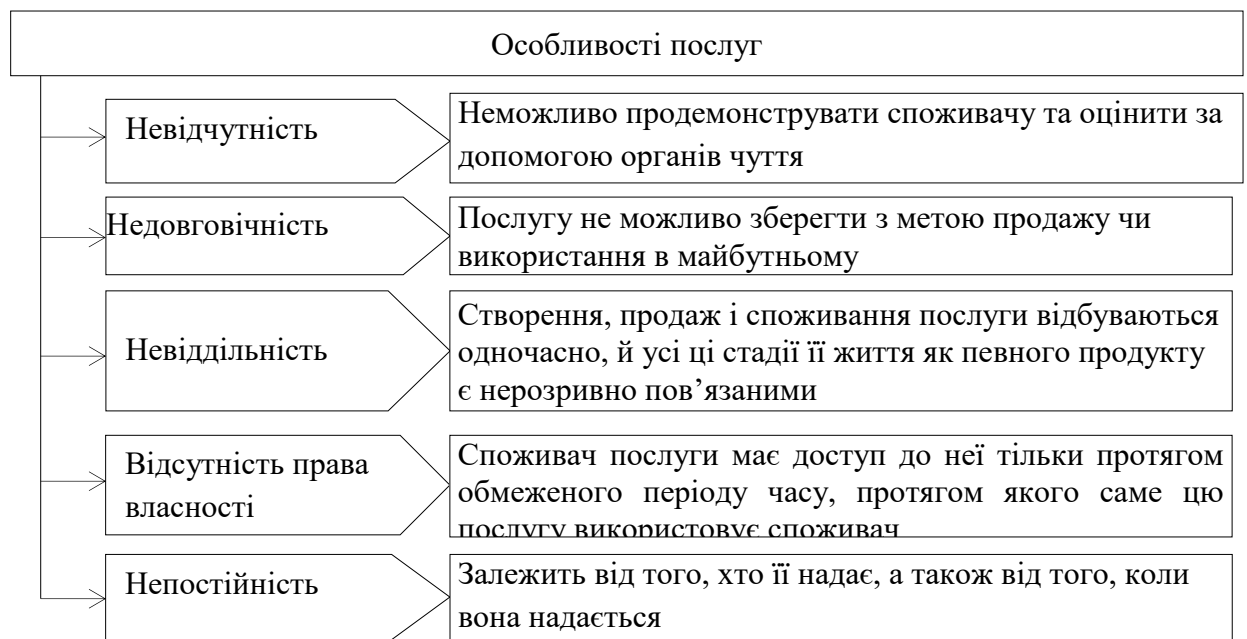

Рисунок 1.1 – Загальні характеристики послуг

Джерело: складено автором на основі [36, с. 820-828]

Проаналізувавши всі визначення категорії «послуга», можна запропонувати наступне: послуга – це неоднорідна економічна діяльність, що виконується виробником, задовольняє попит та потреби споживачів (особисті, колективні, соціальні), споживані на той момент доставки та має реальний відчутний результат.

Слід зазначити, що часто в Інтернеті та в реальному житті люди ототожнюють поняття «робота» та «послуга». Потрібно розуміти відмінності цих понять та розділяти їх означення. Відмінність є і не варто їх сплутувати, а треба чітко розмежовувати ці два терміни.

Таблиця 1. 2 – Ключові відмінності робіт та послуг

Характеристика	Роботи	Послуги
Матеріальний характер, матеріальна форма реалізації, направлена на створення матеріальних потреб	+	-
Об'єкт отримання	+	-
Наявність предмету закупівлі	+	-
Виконання для себе	+	-
Виконання для третьої особи	+	+
Можливість виміряти	+	-
Наявність права власності	+	-
Довговічність	+	-
Отримання нового об'єкту в результаті дії	+	+,-

Джерело: складено автором на основі [11, с. 820-828]

По-перше, значення різні, тому, що робота виражається тільки у матеріальній форм, тим часом послуга може виражатися ще й не у матеріальній формі.

По-друге, на що спрямовані тлумачення цих термінів, робота – може виконуватися як для іншої особи так і для себе, а послуга – виключно для задоволення потреб третьої особи.

По-третє, що є результатом цих дій, робота цілеспрямована на реалізацію благ, що володіють фізико-хімічними характеристиками, а також бути виміряні тим чи іншим способом. Аналізуючи процес надання послуг вихідні матеріали споживають чи переформуються, а сам результат можливо тільки вирахувати умовно.

Також доречно звернути увагу, що при виконанні роботи кожного разу виходить новий об'єкт, якого раніше не було, а при наданні послуги зовсім навпаки – оригінальний продукт не «народжується», він зазвичай відсутній чи залишається старий.

Робота – це вид діяльності людини, що цілеспрямована на створення певних матеріальних потреб, у процесі чого матеріали набувають новий вигляд та створюється щось нове. Наприклад, з тканини люди виготовляють новий одяг, речі набувають іншого стану, кухарі створюють з продуктів кулінарні шедеври і це все є робота. Тобто, чітко потрібно розмежовувати, що

робота – це чинник виробництва, що цілеспрямований на задоволення благ споживача, а ототожнювати це слово можливо тільки з працею, бо це поняття-синоніми.

Послуга – це дія, що задовольняє нематеріальні блага людини, та завжди виконується на користь третьої особи на підставі певної угоди. Також задля не створення суперечності суті цього поняття, не можна послугою задовольняти свої потреби. До послуг ще відноситься не довге користування предметами що тобі не належать без права передачі власності в користування.

Отже, найголовніша відмінність понять «робота» та «послуга», у способі їх вираження, робота – матеріальна: виробництво борошна, телефонів, меблів; послуга – нематеріальна: масаж, лікування у доктора, хімчистка. При виконанні роботи складається акт, в якому прописані основні положення виконаної роботи, а при наданні послуг акт також складається, але про матеріальне вираження там не прописано, там зазначається умовно.

1.2 Особливості нормативної бази з обліку процесу реалізації послуг

У сучасної людини кожен день є потреба в благах, та ніколи не задумується чи правильно їй надають послуги, які нам потрібні, якщо сталася неприємна ситуація треба звертатися до законодавчої бази та знаходити відповідний закон. Потрібно орієнтуватись в основних законодавчих документах, що регулюють визначення та ведення обліку, результати сфери діяльності підприємств, що надають послуги. Перелік таких нормативно-правових документів, та їх основний зміст відображено у додатку В.

Також цікаво розглянути літературні джерела з питань ведення обліку робіт та послуг, з точки зору управління підприємством. Багато авторів охоплюють це питання про особливості обліку та коментують всі основні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік постійно розвивається та є незамінним, а основне його завдання – забезпечити

точно означення операцій з обліку та реалізації робіт та послуг суб'єктами діяльності.

Існує безліч літературних джерел щодо видів економічної діяльності, кожен науковець намагається висвітлити свою думку та надати їй продовження. Наприклад, сучасну практику та теорію щодо правильного ведення обліку на підставі нормативних документів та законів розглядав Ткаченко Н.М.. Розглядали первинні документи Сопко В.В., Кім С.Г., а також порядок заповнення документів згідно із нормативними актами України. Мазурок П.П. розкрив історію виникнення та існування економічних учень. Дідківська Л.І., Головка Л.С. розглядали теоретичні основи, функції та мету державного регулювання економіки нашої держави. Принципи та сутність формування конкурентоспроможності товарів та послуг розглядали Должанський І.З. та Загорна Т.О. Передивляючись багато статей наковці мають різні думки, але деякі збігаються, хтось більше звертає уваги на загальне, а хтось саме на конкретну тему та висловлює свою думку щодо цього.

Таким чином, в наш час із стрімким розвитком мережі Інтернет є більше можливостей для знаходження інформації та відповідей на будь-які питання, як для підприємців так і для споживача. Можна знайти відповідь на хвилюючі питання підприємців в нормативно-правових актах, літературних виданнях та Законах України та розширити свої знання з питань господарської діяльності.

1.3 Теоретичні засади аналізу оптимізації послуг, як складової витрат

Будь-які зміни в економіці країни підштовхують змінювати систему організації та безпосередньо ведення бухгалтерського обліку. Ці зміни створюються, щоб створити нові складові системи та змінити ринкові відносини. Створюються оновлені дослідження в системі сфери суб'єкта господарської діяльності, нові зміни створюють відповідність бухгалтерського обліку підприємницької діяльності ринковим змінам.

У сучасному світі більшість компаній, що базується на наданні послуг зосередженні на різних цілях, кому б вони не належали, та забувають приділяти достатньо часу проблемам пов'язаним з обліком та аналізом реалізації робіт та послуг. Потрібно проводити дослідження методики аналізу реалізації послуг та робіт, а ще оптимізувати витрати, що прямо пропорційно стосуються реалізації. Необхідно досконало аналізувати ринок збуту, правильно вираховувати собівартість продукту. Аналіз ринку є трудомістким етапом, де потрібно проаналізувати сегменти ринку, попит споживачів, які потреби не є задоволеними. Необхідно також подивитися на ситуацію на ринку загалом, а ще пропозиції та потужність конкурентів. Ці етапи є важливими для кожного бізнесу, яка б не була спеціалізація з різних сфер діяльності.

Кінцевим етапом обігу коштів підприємства є безпосередньо процес реалізації робіт та послуг, в результаті даної дії потрібно з отриманої виручки провести нарахування працівникам заробітної плати, розрахунки з постачальниками, бюджетними фондами та кредиторами, якщо вони є. Реалізація повинна не тільки покрити витрати з виробництва та збуту, а ще задовольнити головну мету існування підприємства – отримання прибутку, що є головним джерелом покращення та оптимізації виробництва. Реалізація робіт та послуг зазначається відчуження продукту, надання послуг чи виконання робіт однією людиною для іншої безоплатно чи за грошовий еквівалент, незалежно від того яким способом купляються права на товари чи результати виконаних робіт або наданих послуг щодо форми укладених угод.

До моменту переходу права власності від продавця до споживача будь-то готова продукція, товари, послуги вони вважаються ще нереалізованими. Після реалізації їхня кінцева вартість є невід'ємною частиною розміру виручки. Обсяг виручки від реалізації є одним із важливих показників, що показують кінцевий результат діяльності підприємства. Показник обов'язково має використовуватися при аналізі та плануванні подальшого розвитку діяльності суб'єкта господарювання.

Згідно з Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [17] виручкою від реалізації є грошові еквіваленти або майно в грошовому вираженні, що мають бути отримані в кінцевому результаті реалізації робіт та послуг, відповідно до цін, що зазначені в договорі.

Виручка від реалізації признається в бухгалтерському обліку:

- за вартістю цінностей, отриманих або тих що мають бути отримані підприємством в порядку, передбаченому законодавством;
- в сумі, яка обчислюється в момент надання послуг, відповідно до облікової політики суб'єкта господарювання;
- в повній сумі заборгованості при виконанні робіт, надання послуг при умові відкладання оплати.

Процес реалізації в бухгалтерському обліку безпосередньо залежить від самого моменту передавання прав власності того, що реалізується.

Щодо аналізу реалізації робіт та послуг, необхідно правильно обрати стратегію процесу реалізації та обсяг, в якому масштаби обраної діяльності будуть призводити до прибутку. Як вже було сказано діяльність організації залежить від економічної ситуації в країні, та платоспроможністю цільової аудиторії.

Загалом для аналітичного дослідження насамперед застосовують статистичну звітність про процес надання послуги або виконання робіт, а також безпосередньо планові матеріали відповідного підрозділу та бухгалтерські дані та інші оперативні дані.

Адже реалізація продукції є сполучним етапом між наданням послуги та отриманням її споживачем то від того, який попит на цю послугу чи роботу на ринку залежить і обсяг, який підприємство в силах надати. Також вагоме значення для оцінювання виконання виробничої програми є показники обсягів і реалізації. Потрібні при аналізі обсягів і реалізації за окремими видами та групами, що є однорідні.

Етапи організації аналітичної роботи
процесу надання послуг на підприємстві

Виділені об'єкти та суб'єкти аналізу

Рисунок 1.2 – Етапи організації аналітичної роботи надання послуг на підприємстві

Джерело: складено автором

Виробнича програма – це система завдань з роботи, що виконується до того моменту як покупець отримає результат, у терміни, що встановлені договором. Виробнича програма має бути економічно обґрунтована, за для цього організації слід дотримуватись бізнес-плану, де знаходиться важлива інформація щодо характеристик робіт та послуг, оцінка всіх ймовірних ринків збуту, конкурентоспроможність, стратегія маркетингу. Конкурентоспроможність – це окрема характеристика вашої послуги, що виражає головну відмінність від послуг конкурента, наприклад, якість чи короткі строки, також за витратами на задоволення потреб щодо цієї послуги чи роботи. Всі організації розроблюють виробничу програму власними

силами, обґрунтовують дані про попит на роботи чи послуги на ринку, портфель замовлень на послуги інших покупців, а також державні замовлення чи контракти, що гарантують державою поставки на роботи та необхідне бюджетне асигнування.

Слід зазначити, що аналіз реалізації насамперед пов'язаний з аналізом зобов'язань по договору постачання. В тому разі, якщо план не виконано це призводить до зменшення виручки, прибутку, а також сплати штрафних санкцій. Крім того, є вірогідність втратити ринки збуту, що спричинить спад обсягів в умовах конкуренції.

Якщо звернутися до світової практики надання послуг, то поза межами нашої держави ринок послуг значно ширший. Також розповсюджений експорт послуг – тобто надання послуг нерезиденту держави, навіть в тому випадку, коли особа знаходиться безпосередньо на митній території країни.

Міжнародна торгівля надання послуг трактується як система світових товарно-грошових відносин між громадянами різних країн з метою придбання чи купівлі всіх видів послуг. При цьому замовник та споживач має прямі контакти один з одним. Доречно підкреслити, що обсяг торгівлі послугами між державами значно більший, ніж товарами; оскільки при реалізації товарів, потрібно надавати значно більше послуг, наприклад, транспортування реалізованих товарів, консультація чи надання інформаційних послуг. Захищеність реалізації товарів значно менша, ніж сфери послуг щодо міжнародної конкуренції зі сторони держави, а також національних органів.

Спираючись на Стандартною міжнародною торговельною класифікацією (СМТК ООН) – послуги не продаються, хоча належать до категорії товарів. Існує безліч категорій послуг, кожна світова організація трактує ці категорії по різному.

Міжнародна класифікація послуг визначено у додатку Г.

Всі класифікації є індивідуальними, одна організацій розділяє 5 категорій, інша 12 категорій та 155 підсекторів.

На світовому рівні є чотири основні способи надання послуг:

- 1) комерційна присутність, тобто створення комерційної присутності в країні, в якій повинні надаватися послуги;
- 2) присутність фізичних осіб, тобто тимчасовий переїзд фізичних осіб до іншої країни заради надання там послуг .
- 3) транскордонне постачання, тобто надання послуг через кордон. Прикладами можуть бути послуги, що передаються через засоби телекомунікації чи послуги, вкладені в товари, транспортні послуги;
- 4) споживання за кордоном, тобто переміщення споживачів до країни експорту;

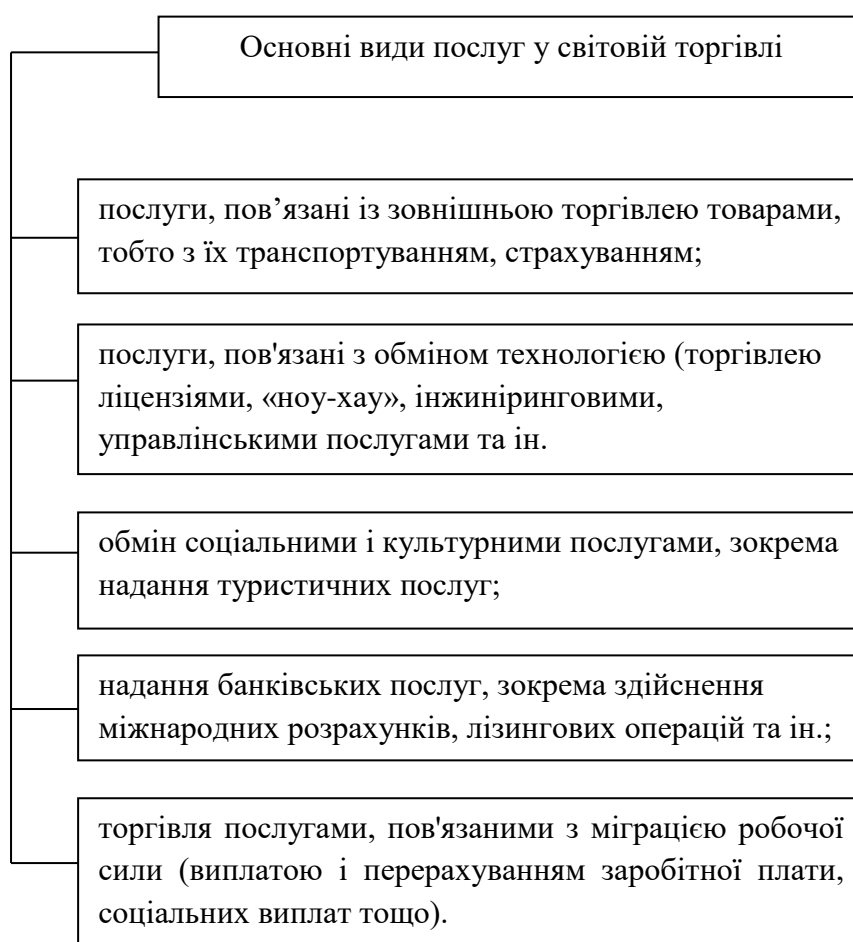

Рисунок 1.3 – Основні види послуг у світовій торгівлі

Джерело: складено автором

Загалом значна кількість послуг, якими торгують першими двома способами, більша, від двох останніх способів. Проте з кожним днем розвиток стає все вищим, створюються нові комунікаційні технології і розвиток торгівлі

через мережу Інтернет, набагато більше можливостей є для компаній в режимі транспортного переміщення надавати послуги, без присутності в країні, що імпортує.

В Україні сфера надання послуг та частка людей які працюють у цьому сегменті незначна, якщо звернутися до статистики то в Україні менше 35% працівників пов'язані з діяльністю надання послуг, порівнюючи з США, де цей показник 60%. Темпи збільшення міжнародної торгівлі послугами є значно вищими, ніж темпи зростання торгівлі товарами. Прикладом може бути США, у 2005 р. загальний обсяг світового ринку послуг становив 1,3 трлн. дол. США, а у 2016 р. – 2,4 трлн. дол. США (19% світового експорту) і 2,3 трлн. дол. США (18,6% світового імпорту). На думку фахівців, світовий обсяг торгівлі послугами у недалекому майбутньому перевищить обсяг товарної торгівлі.

Лідерами є найбільш розвинені країни світу, на які у 2016 р. припадало 52% світового експорту послуг і понад 50% їх імпорту.

У товарній структурі світової торгівлі послугами у 2016 р. понад половину усього світового експорту комерційних послуг припадає на міжнародний транспорт (570 млрд. дол. США, або 23,6%) і міжнародні приватні (туризм) і ділові (відрядження) поїздки (685 млрд. дол. США, або 28,4%). Завдяки розширенню туризму з 2003 по 2016 р. обсяг міжнародної торгівлі послугами Австралії зріс на 70%, а Нової Зеландії – на 80%. У динаміці і структурі світового ринку послуг характерною рисою є розвиток швидкими темпами ринку фінансових послуг.

Міжнародне регулювання торгівлі послугами відбувається на рівні двосторонніх угод (наприклад, про транспортне сполучення, перевезення та комунікації), багатосторонніх угод у межах об'єднань країн (ЄС) або на рівні міжнародних організацій, передусім СОТ і ГАТТ.

Значна кількість науковців розглядала питання щодо аналізу надання послуг, в також проблеми їх надання в різних аспектах діяльності, як на державному рівні, так і на підприємствах. Підходи науковців щодо аналізу

надання послуг визначені у додаток Д.

Відтак, автори досліджували різні види діяльності: надання адміністративних послуг, послуг готельного бізнесу, соціальних в державних установах, а також транспортних послуг на міжнародному рівні. Це є гарним результатом для проведення сукупного аналізу надання послуг, тому, що кожний вид діяльності індивідуальний і має право на існування. Доречно затвердити, що в статтях є спільне, кожний автор приділяє найбільшу увагу якості надання послуг, в будь якій сфері – це передовий фактор, на який треба опиратися при реалізації. В умовах нашого століття, де велика конкурентоспроможність, треба бути особливим та чітко визначати, чому споживач обирає вашу компанію для задоволення своїх потреб.

Отримані результати свідчать про те, що розробці аналізу діяльності організації необхідно опрацювати наступні питання:

- якість планування процесу надання послуг, план діяльності має бути обґрунтованим та напруженим;
- оцінити динаміку обсягів, які в силах надати підприємство за для виконання плану;
- проаналізувати та визначити головні фактори, що впливають на обсяги протягом кількох років, а також у звітному періоді;
- визначити внутрішньогосподарські резерви підвищення обсягів та реалізації, а ще опрацювати заходи для їх використання.

Можна висвітлити декілька варіантів методики аналізу процесу реалізації. В обліковій політиці підприємства в будь-якому разі повинно бути прописано момент коли реалізація вважається здійсненою. Це може бути момент оплати або ж момент закінчення тих чи інших робіт або завершення надання послуги, отримавши кінцевий результат.

Розрахунок впливу цих факторів на обсяг реалізації здійснюється порівнянням фактичних факторних показників з плановими і вирахуванням абсолютних і відносних приростів обох. Негативний вплив на кількість надання послуг надали такі фактори: несвоєчасна оплата робіт клієнтами, які

вже зроблені, потрібно розробити спеціальні заходи щодо прискорення реалізації, а також недостовірні інформація від клієнта щодо побажань, що призводить до непорозумінь.

Результати аналізу можливо оформити документально за допомогою довідки чи висновку, ще можна використати пояснювальну записку. Зазвичай пояснювальна записка використовується в тому разі, якщо результати аналізу розроблені для вищестоящої організації. Зміст має в себе включати не тільки висновки щодо аналізу, а і загальні показники економічного рівню та кінцеві результати щодо виконання планів. Слід звернути додаткову увагу на пропозиції, які є результатом аналізу, вони мають бути чіткими і покращувати результати діяльності підприємства.

На жаль, далеко не всі організації приділяють достатньо уваги такому важливому етапу як аналіз та статистика. Результати цих процесів можливо в майбутньому допоможуть підприємству дійти до нового рівня чи досягти міжнародного ринку збуту, а також це є перспективою, щоб покращити нашу державу та показати її усьому світу.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НАДАННЯ ПОСЛУГ ТА ЇХ ЗДІЙСНЕННЯ В СУЧАСНИЙ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ТОВ «ЮРИСТ І БУХГАЛТЕР»

2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Юрист і бухгалтер» (далі – ТОВ «Юрист і бухгалтер» було створено у 2011 році відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема Конституції України, Цивільного та Господарського кодексів України, інших нормативно-правових актів. Діяльність юридичної особи визначається її статутом (додаток Е), так, статутний капітал ТОВ «Юрист і бухгалтер» становить 5000,00(п'ять тисяч) гривень, а Коляда Вадим Анатолійович володіє 100% у статутного капіталі товариства. Також його було призначено на посаду директора, про що свідчить Рішення зборів ТОВ «Юрист і бухгалтер». Загалом товариство є юридичною особою, яке знаходиться на третій групі оподаткування, та не являється платником податку на додану вартість. Тобто, така організація не має обмежень щодо кількості найманих працівників, річний обсяг доходу не може перевищувати 5 млн.грн, а сума податку, яка має бути сплачена за календарний рік дорівнює 5% від отриманого доходу.

Основним видом діяльності товариства є надання бухгалтерський послуг. Так працівники організації забезпечують бухгалтерським, фінансовим, податковим та кадровим обліками вітчизняні підприємства, які функціонують як на території Сумської області, так і за її межами. Такі послуги в кожному бізнесі відіграють життєво важливу роль для ефективного функціонування фірм в сучасному економічному середовищі. Так, ТОВ «Юрист і бухгалтер» загалом надає такі види послуг, як:

- фіксація фінансових даних: систематична реєстрація закупівель, продажів та залишку грошових коштів на рахунках та касі організації;

- підготовка проміжної фінансової звітності: аналіз доходів і витрат, періодичний розрахунок прибутку або збитку (щомісяця, щокварталу, раз на два роки тощо);

- бухгалтерський облік на кінець року: інвентаризація, перенесення заздалегідь оплачених витрат на відповідний період, розрахунок амортизації, визначення безнадійної дебіторської заборгованості, тощо;

- підготовка фінансової звітності: складання Балансу та Звіту про прибутки та збитки;

- підготовка податкових декларацій фізичних та юридичних осіб;

- ведення складського обліку, та інші.

Більше того, ТОВ «Юрист і бухгалтер» готує фінансову звітність, надає консультації, допомагає організаціям при здійсненні податкових перевірок, тощо. Діяльність товариства керується обліковою політикою, яка була розроблена у відповідності до вимог чинного законодавства. Відтак, в ній знайшли своє відображення особливо ті положення, які мають неоднозначне тлумачення в офіційних документах. Облікова політика ТОВ «Юрист і бухгалтер» затверджена наказом, а розроблялася головним бухгалтером організації під керівництвом директора (Додаток Ж). Аналіз цього документу показав, що при його формуванні були дотримані такі принципи, як: законність (відображені аспекти не суперечать чинному законодавству); адекватність (в повній мірі відповідає особливостям діяльності товариства); єдність (виступає єдиним внутрішнім документом, яким керуються всі працівники організації). Окрім облікової політики, на підприємстві функціонують й інші внутрішні документи, такі як: Робочий план рахунків, графік документообігу, посадові інструкції працівників, тощо.

Для подальшого аналізу організації необхідно здійснити оцінку її фінансового стану на підставі аналізу даних фінансової звітності. Так, для було проаналізовано фінансову звітність ТОВ «Юрист і бухгалтер» за 2018-2020 роки, на основі якої проведено розрахунки ліквідності, платоспроможності та ділової активності підприємства (табл.2.1).

Таблиця 2.1 – Показники фінансового стану ТОВ «Юрист бухгалтер» за 2018-2020 роки

Показники	Роки		
	2018	2019	2020
Аналіз ліквідності підприємства			
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,68	18,56	87,40
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,58	18,56	87,40
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	1,8	0,71
Чистий оборотний капітал, тис.грн.	138,30	319,6	838,10
Аналіз платоспроможності(фінансової стійкості)підприємства			
Коефіцієнт платоспроможності(автономії)	8,26	11,07	5,65
Коефіцієнт фінансування	0,12	0,09	0,18
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,59	0,05	0,01
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,07	0,01	0,01
Аналіз ділової активності підприємства			
Коефіцієнт оборотності активів	0,94	3,19	1,85
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,15	1,81	1,48
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	0,94	3,22	1,85
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,14	0,18	0,28

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності, дає уявлення про наявність готівкових коштів для управління повсякденною діяльністю компанії. Так, у аналізованому випадку коефіцієнта поточної ліквідності, видно що 2018 рік був кризовим для організації у порівнянні з 2020 роком, адже фінансовий стан 2020 року демонструє значне підвищення (на 85,72 пункти), що є результатом провадження ефективної підприємницької діяльності, яка забезпечила своєчасне погашення поточних зобов'язань. Щодо наступного фінансового коефіцієнта, а саме швидкої ліквідності, то такий характеризує платіжну спроможності організації в умовах фінансової кризи та можливості погашати поточні зобов'язання лише за умови частини активів такої як грошові кошти. Так, розрахунок підтверджує той факт, що ліквідність підприємству у 2019 році у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року збільшилася у 11,7 разів. А результати 2020 року дають можливість стверджувати, що підприємство у достатній мірі забезпечене оборотними активами, та навіть в

умовах збиткової діяльності буде в змозі виплатити дебіторську заборгованість постачальникам.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає, яка частка боргів компанії може бути відшкодована в момент подання звітності. Цей показник не стійкий в нашому випадку, у 2019 році він збільшився у 900 разів, порівнюючи з попереднім, а у 2020 він зменшився у 2,5 рази, у разі зменшення – це показує, що довгострокова дебіторська заборгованість збільшилась під час роботи підприємства за дані роки.

Інший коефіцієнт, який характеризує можливість компанії продовжувати діяльність та сплачувати поточні зобов'язання свідчить про позитивну тенденцію розвитку організації. Так, показник чистого оборотного капіталу за три аналізовані роки підвищився у 6 разів, що пропорційно впливає на збільшення прибутку, яка є основною метою функціонування організації.

Наступний розрахований коефіцієнт, демонструє питому вагу власного капіталу в загальній сумі акумульований засобів, необхідних для ефективної діяльності ТОВ «Юрист і бухгалтер». Так, коефіцієнт автономії перевищує нормативно визначене значення, та становить 5,65 у 2020 році, відтак, товариство не потребує додаткового фінансування для забезпечення своєї діяльності.

Щодо коефіцієнту фінансування, то такий результати розрахунку 2019 року дають сформувану думку про не стабільну діяльність, адже такий показник зменшився на 0,03 пункти у порівнянні з 2018 роком та на 0,08 пунктів у порівнянні з 2020 роком.

Наступний аналізований коефіцієнт дає змогу стверджувати, що ТОВ «Юрист і бухгалтер» забезпечене власними оборотними засобами у повній мірі, хоча і має незначні коливання, проте на загальну картину його фінансової незалежності це не впливає.

Окремої уваги потребує наступний показник, такий як коефіцієнт маневреності власного капіталу. Розрахунок демонструє, що власний капітал організації не використовується для погашення заборгованості чи

функціонування загалом.

Щодо показників ділової активності, то:

– коефіцієнт оборотності активів (за нормативними значенням такий показник повинен мати тенденцію до збільшення) свідчить що, при порівнянні 2018 та 2019 років, фінансовий стан організації відповідає нормативному значення, хоча при порівнянні 2019 з 2020 роком ситуацію не є аналогічною, а показник зменшився на 1,34 пункти;

– коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, частково відповідає нормативному значенню та протягом 2018-2019 років збільшується, проте у 2020 році зменшився на 0,33 пункти на противагу 2019 року, що акцентує увагу на негативну тенденцію заборгованості дебіторів за отримані роботи та послуги;

– коефіцієнт оборотності власного капіталу – знаходиться у допустимих межах, та має тенденцію до збільшення.

Тобто, аналіз фінансового стану ТОВ «Юрист і бухгалтер» дає змогу стверджувати, що підприємство є фінансово незалежним та вчасно сплачує поточну заборгованість, хоча 2020 рік видався для організації не таким прибутковим у порівнянні з 2019 роком, на, що вважаємо вплинули такі зовнішні фактори як корона вірусна інфекція, яка сприяла закриттю великої кількості підприємств, значна частка яких була клієнтами ТОВ «Юрист і бухгалтер». Станом на 2021 рік, організація нарощує нову клієнтську базу, основними клієнтами є: заклади громадського харчування, магазини, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, готельно-ресторанні комплекси, виробництво тощо.

Для більшої репрезентативності було досліджено види послуг, які надає ТОВ «Юрист і бухгалтер» та оцінено їх затребуваність у розрізі загальної кількості клієнтів організації (рис.2.1).

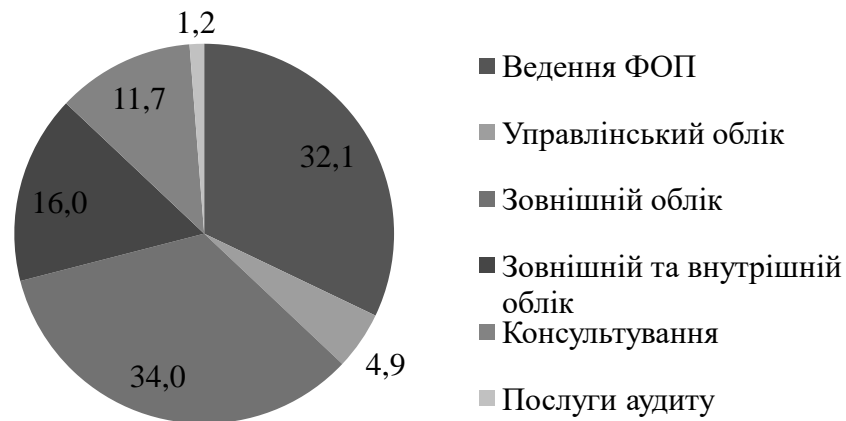

Рисунок 2.1 – Види і обсяги послуг, які надає ТОВ «Юрист і бухгалтер» клієнтам станом на травень 2021 року

Дані вищенаведеного рисунка свідчать, що найбільшу кількість послуг, які надає товариство стосується зовнішнього обліку юридичних осіб – 34,0%, в цю категорію були акумульовані підприємства, які сплачують грошові кошти, за: введення первинних документів у програму 1С: Підприємство, нарахування заробітної плати, сплату податків та зборів, а також подання звітності до податкових органів та органів Державної служби статистики. Іншою важливою групою контрагентів ТОВ «Юрист і бухгалтер» є фізичні особи підприємці (ФОП), за яких сплачуються податки помісячно або поквартально, подається звітність, та у разі необхідності формуються рахунки фактури, видаткові накладні та акт надання послуг.

Найбільш доходним видом бухгалтерських послуг на товаристві є ведення зовнішнього та внутрішнього обліку, такі клієнти забезпечуються інвентаризацією сировини та матеріалів, сплатою зобов'язань, які виникають у них в ході господарської діяльності, контролю за рівнем дебіторської та кредиторської заборгованості, тощо. Інші визначені послуги також є затребуваними серед клієнтів ТОВ «Юрист і бухгалтер» проте у порівнянні з іншими їх кількість є меншою.

Отже, проведений аналіз діяльності ТОВ «Юрист і бухгалтер» дав повне уявлення про фінансовий стан діяльності та дає змогу стверджувати, що

підприємство є прибутковим та в змозі погашати поточні зобов'язання у повному обсязі, а види послуг, які надає організація є різноманітними, що забезпечує його клієнтоорієнтованість.

2.2 Організація документування процесу надання послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Вітчизняні підприємства, у ході здійснення господарської діяльності, потребують отримання якісних бухгалтерських послуг. Так, в умовах глобалізації та поширення аутсорсингової діяльності, малі та середні підприємства здебільшого звертаються до бухгалтерських фірм для забезпечення своєї фінансової діяльності та скорочення витрат на оплату праці персоналу відділу бухгалтерії.

Так, між клієнтом та аутсорсинговою компанією, якою у даному випадку виступає ТОВ «Юрист і бухгалтер» визначаються певні договірні умови, які мають бути виконанні у повному обсязі, що підтверджується окремими первинними документами. Такі документи є підставою для облікового запису, а також в них протоколюють безпосередньо здійснення господарських операцій. Первинними документами на ТОВ «Юрист і бухгалтер», які підтверджують факт виконання робіт та послуг є:

- договір про надання бухгалтерських послуг, який є головним юридичним документом, на основі якого будуються відносини між споживачем бухгалтерських послуг та ТОВ «Юрист і бухгалтер»;

- акт здачі-прийняття виконаних робіт та послуг, який підтверджує факт отримання послуг Замовником за певний період часу, також такий документ визначає суму наданих послуг, які Замовник має сплатити на розрахунковий рахунок ТОВ «Юрист і бухгалтер» певну суму грошових зобов'язань, яка раніше було визначена у договорі про надання бухгалтерських послуг.

У договорі про надання бухгалтерських послуг мають бути відображені основні його елементи (рис.2.1) такі як предмет договору, вартість послуг та

порядок розрахунків, умови здачі та прийому бухгалтерських послуг, зобов'язання та відповідальність, порядок та строки розрахунків, конфіденційність, строк дії договору та особливі умови.

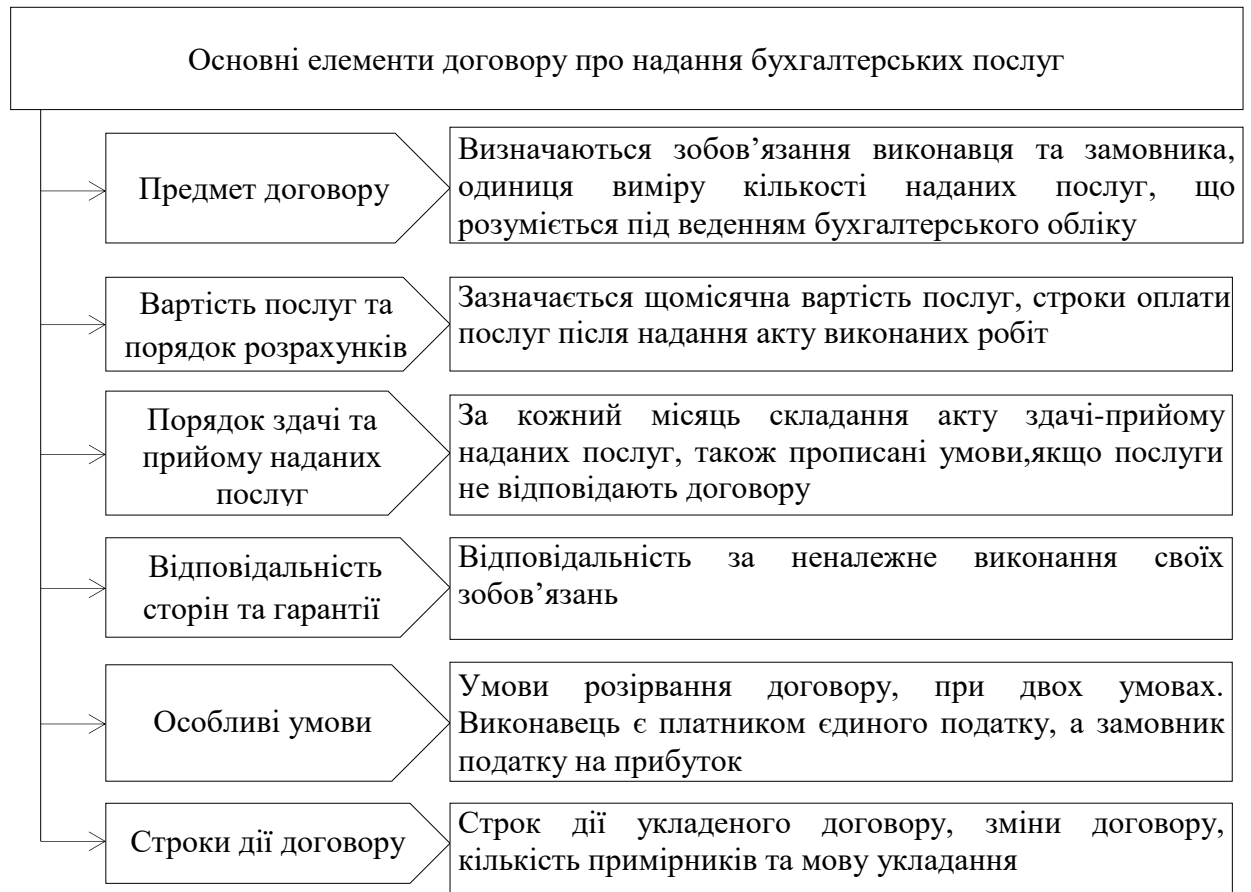

Рисунок 2.1 – Основні елементи договору про надання бухгалтерських послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Джерело: складено автором на основі Додатку К

Слід зазначити, що якщо договір про надання бухгалтерських послуг складений правильно, то ТОВ «Юрист і бухгалтер» несе відповідальність і зобов'язується компенсувати замовнику всі штрафи та пені, а також за свій рахунок внести виправлення та зміни в бухгалтерському обліку та звітуванні Замовника у всіх випадках, за винятком тих, що виникли внаслідок пізньої, недостовірної та неповної інформації, наданої Замовником.

Також аналіз договору про надання бухгалтерських послуг, який заключає ТОВ «Юрист і бухгалтер» зі своїми контрагентами (приклад такого

відображений у Додатку К) дає змогу стверджувати, що товариство може надати багато видів послуг, і вони не обмежуються лише бухгалтерською діяльністю. Деякі з них включають корпоративні фінанси, відновлення та ліквідацію бізнесу, консультації управлінський облік. Враховуючи різноманітність послуг, які надає ТОВ «Юрист і бухгалтер» їх вартість розраховується для кожного замовника послуг окремо враховуючи об'єм робіт та час необхідний на його виконання.

Достеменний контроль за правильністю заповнення основних елементів договору, перевіркою обов'язкових реквізитів дає змогу ТОВ «Юрист і бухгалтер» контролювати види послуг та суми оплат відповідно до сум робіт визначених таким договором, та захищати у суді власні інтереси у разі несплати або несвоєчасної своїх зобов'язань боржником.

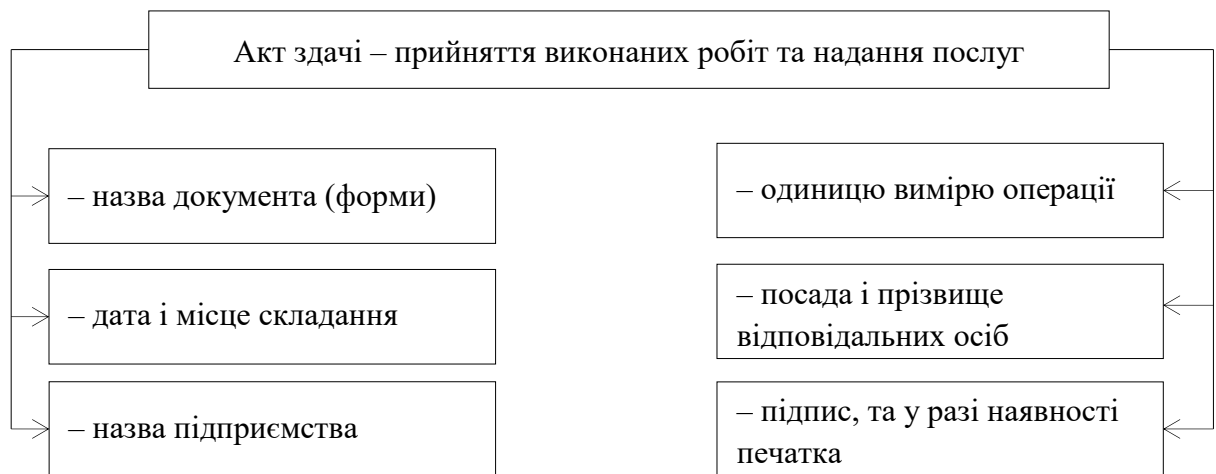

Рисунок 2.2 – Обов'язкові реквізити акту здачі – прийняття робіт та надання послуг

Джерело: складено автором

Іншим первинним документом, який підтверджує факт надання послуг є акт здачі-прийняття виконаних робіт та послуг (додаток Л). Відтак, такий документ є доказом того, що послуги були надані у повному обсязі, а замовник має сплатити відповідну вартість за їх отримання. В практичній діяльності ТОВ «Юрист і бухгалтер» формує такі акти за допомогою програмного забезпечення 1С:Підприємство (7.7). Така бухгалтерська програма акумулює всю інформацію про контрагента, та автоматично відображає в акті основні

його обов'язкові елементи (рис.2.2).

Інформація про замовника послуг вноситься до 1С.Підприємств бухгалтером, а точність реквізитів оплати та основні дані платника перевіряється головним бухгалтером. Така системність функціонує для уникнення сплати грошових коштів на неправильні розрахункові рахунки, а також забезпечує контроль за правильністю оформлення такого первинного документа.

Так, визначені первинні документи складаються бухгалтером ТОВ «Юрист і бухгалтер» за кожною господарською операцією. Без них неможливо відобразити діяльність організації на рахунках, оскільки ці документи служать основою для подальших процедур бухгалтерського обліку і виступають підтвердженням операції. Після закінчення календарного року, такі первинні документи формуються в реєстри у розрізі кожного замовника бухгалтерських послуг та направляються до архіву.

Реєстри бухгалтерського обліку на ТОВ «Юрист і бухгалтер» є носіями упорядкованої інформації, яка збирає та упорядковує документацію, до них належать договори, рахунки фактури, видаткові накладні, акти наданих робіт та послуг, тощо. Після реєстрації господарських операцій у програмі 1С.Підприємство та сама інформація відображається в реєстрах.

Реєстри ведуться на товаристві за хронологічним або систематичним методом. Вибір методу залежить від виду первинної документації, яку акумулює реєстр. Так, за допомогою хронологічного методу збираються акти наданих робіт та послуг, який реєструє події послідовно, залежно від того, як господарські операції виконувались у часі. Інший підхід – систематичний, його використовують, наприклад, при реєстрації касових книг, у цьому випадку операції реєструються на основі економічних показників.

Також варто визнати той факт, що первинний бухгалтерський документ ТОВ «Юрист і бухгалтер» - це офіційний документ, який відображає види наданих послуг за поточний місяць та їх вартість, а зберігають такі документи протягом трьох років з моменту їх складання.

Отже, проведені дослідження дали змогу сформуванню думки про основні первинні документи, які зобов'язані формувати ТОВ «Юрист і бухгалтер» для підтвердження факту надання послуг у разі отримання економічних вигід.

2.3 Синтетичний та аналітичний облік формування фактичної собівартості послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Бухгалтерія ТОВ «Юрист і бухгалтер» є представником фінансово-господарських рішень, прийнятих з метою забезпечення оптимального функціонування господарюючого суб'єкта, а виробництво та передача бухгалтерської інформації розглядається у даному випадку як послуга. Якість бухгалтерських послуг залежить від якості провадження, яке використовується для виготовлення та оприлюднення бухгалтерської інформації, а також від якості бухгалтерських звітів та відповідності їх чинному законодавству.

Роль бухгалтерії полягає у наданні інформації, необхідної керівництву суб'єктів господарювання, та у розробці звітів, щодо яких приймаються такі рішення; саме тому своєчасна інформація має особливе значення для управлінського персоналу та обґрунтування рішення, яке вони приймають, для провадження ефективного управлінського контролю.

Аналізоване підприємство надає комерційні послуги іншим суб'єктам господарської діяльності, тобто, директор ТОВ «Юрист і бухгалтер» має формувати собівартість робіт, які вимагає замовник послуг, та додавати певну маржу, яка і формує прибуток підприємства в цілому.

Ціна послуг має відповідати якості бухгалтерського обліку та повинна бути орієнтована на задоволення потреб та очікувань користувачів облікової інформації з точки зору:

- професійної етики та дотримання чинного законодавства;
- постійного вдосконалення бухгалтерської інформації;
- ефективності виробництва та передачі облікової інформації;

- врахування соціальних, економічних та екологічних вимог.

Для досягнення прибутковості організації, працівники ТОВ «Юрист і бухгалтер», які за спеціальністю є бухгалтерами у ході надання бухгалтерських послуг дотримуються таких фундаментальних принципів, як: доброчесність, об'єктивність, незалежність, професійна компетентність та конфіденційність.

Варто зауважити, що відповідно до норм Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» визначено розподіл витрат у межах собівартості реалізованих робіт і послуг (рис.2.3).

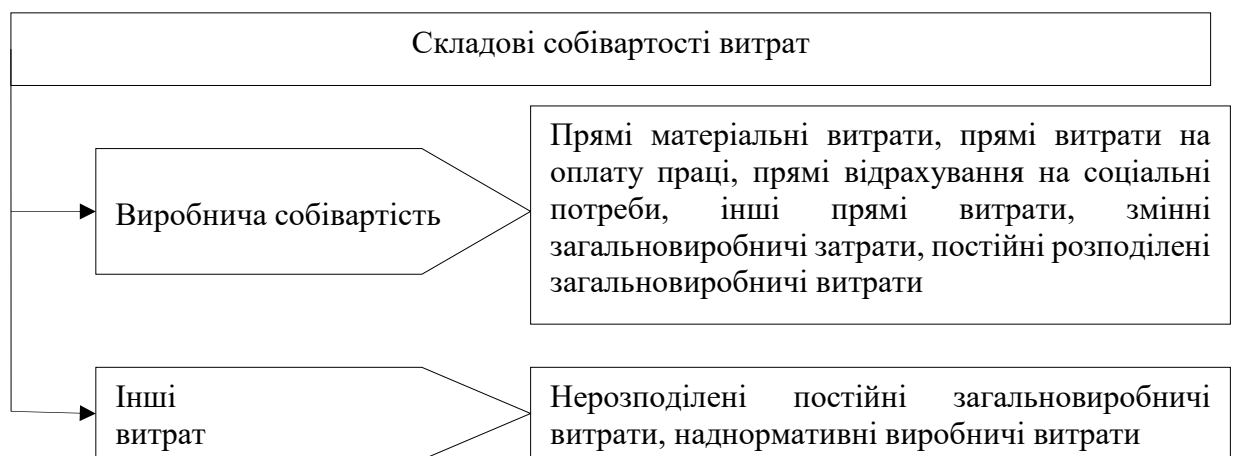

Рисунок 2.3 – Характеристика загального розподілу витрат для визначення собівартості реалізованих робіт і послуг, згідно П(С)БО 16 «Витрати»

Джерело: складено автором

Враховуючи вищевикладене, варто зауважити що надання якісних послуг потребує детального аналізу фактичної собівартості виконаних робіт працівниками ТОВ «Юрист і бухгалтер». Відтак, витратами, які товариство несе для забезпечення власної прибутковості вважаються:

- оплата праці працівників організації;
- розрахунки з державними цільовими фондами (податок на доходи фізичних осіб, військовий збір);
- оренда приміщення;
- амортизація необоротних активів;
- послуги сторонніх організацій (комунальні послуги, послуги

Інтернет, послуги зв'язку, послуги програмістів, ремонт обладнання тощо);

- вартість запасів (канцелярське приладдя, поштові марки та листи, тощо).

Директор ТОВ «Юрист і бухгалтер» проводить загальну переоцінку собівартості наданих послуг в залежності від внутрішніх та зовнішніх факторів впливу, таких як:

- зовнішні (ті, що не залежать від діяльності організації, стають наслідком державного управління) – підвищення рівня мінімальної заробітної плати, рівня інфляції, валютного курсу, тощо;

- внутрішні (ті, які формуються в залежності від умов господарювання, кількості клієнтів, витрат часу та інше) – конкуренція, норма тривалості робочого часу, об'єми роботи та строки виконання замовлення, тощо.

Після аналізу формування фактичної собівартості наданих бухгалтерських робіт та послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер» було визначено деякі недоліки, зокрема серед основних є такі:

- директор не проводить розрахунок собівартості наданих послуг, а формує вартість послуг в залежності від платоспроможності клієнта, необхідної кількості часу для задоволення його потреб та виду послуги яку хоче отримати замовник;

- здебільшого ціна послуги варіюється в межах мінімальної заробітної плати, зокрема вартість зовнішнього та внутрішнього обліку для суб'єктів громадського харчування становить 6000,00 грн, а складання звітності для фізичних осіб вартує 500,00 грн;

- не існує єдиного прейскуранту цін для клієнтів, наприклад у розрізі фізичних осіб, юридичних осіб, осіб які займаються незалежною професійною діяльністю при єдиному виді обліку, тощо.

Відповідно до визначених недоліків, постає питання оцінки прибутковості бухгалтерських послуг. Загальноприйнятої системи оцінки рентабельності чи прибутковості наданих робіт і послуг на ТОВ «Юрист і

бухгалтер» не затверджено. Розрахунок таких показників, якщо і здійснюється то лише за ініціативою директора та безпосередньо ним особисто.

Ті кошти, які були витрачені на забезпечення господарської діяльності ТОВ «Юрист і бухгалтер» акумулюються на різних рахунках, зокрема:

– 13 «Амортизація основних засобів» - амортизаційні відрахування за машини та обладнання, комп'ютери та техніку, нематеріальні активи які забезпечують бухгалтерський процес;

– 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» - канцелярське приладдя, поштові марки, листи, тощо.

– 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» - послуги оренди приміщення, комунальні послуги, ремонт та заправка картриджів, тощо;

– 6418 «Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб» - відображаються суми сплаченого податку на доходу кожного із працівників;

– 6411 «Розрахунки з військового збору» - відображені суми відрахувань з окладу працівників у розмірі 1,5%;

– 6414 «Розрахунки з єдиного внеску» - відображаються суми сплаченого зобов'язання перед податковими органами за отриманий дохід у поточному періоді;

– 651 «Розрахунки за єдиний соціальний внесок» - відображаються суми сплати єдиного внеску у розрізі кожного працівника;

– 661 «Розрахунки за заробітною платою» - акумулюються всі суми виплат працівникам.

Розрахунки з дебіторами, тобто клієнтами ТОВ «Юрист і бухгалтер» відображається на рахунку 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», а вже потім всі отримані кошти за надані роботи та послуги формують дохід від їх реалізації, та акумулюються на 70 рахунку, зокрема на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг».

Отже, проведений аналіз фактичної собівартості бухгалтерських робіт і послуг, які надає ТОВ «Юрист і бухгалтер» дав змогу сформулювати наступну

тезу, що собівартість реалізованих послуг залежить від внутрішніх та зовнішніх факторів та розраховується самостійно керівником організації. Такий підхід до формування собівартості послуг, вважаємо, може негативно вплинути на прибутковість організації у майбутній перспективі. Тому доцільно буде запропонувати шляхи калькулювання собівартості бухгалтерських робіт і послуг для збільшення платоспроможності та конкурентоздатності товариства в цілому.

2.4 Організація аналізу реалізації робіт і послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

В умовах швидких інтеграційних процесів, будь-яка організація, у тому числі ТОВ «Юрист і бухгалтер» для стабільної та прибуткової діяльності має постійно розвиватися та аналізувати свої помилки та переваги серед основних конкурентів регіону. Адже, навіть ідеально сформований бізнес-процес з часом потребує реорганізації. За останні роки кількість клієнтів ТОВ «Юрист і бухгалтер» значно зросла, тим самим це вплинуло на зміну та розширення посадових обов'язків працівників організації, формування нової цінової та професійної політики організації, клієнтоорієнтованості в умовах карантинних обмежень 2020-2021 року, тощо.

Так, для забезпечення оптимального рівня доходності підприємства реалізовані роботи та послуги потребують точного та достовірного аналізу з метою його вдосконалення для прийняття в майбутньому ефективних управлінських рішень, які можуть оптимізувати: витрати часу, операційні витрати, підвищити керованість компанії та якість обслуговування клієнтів.

Варто визнати, що аналіз реалізації робіт і послуг в перспективі призведе до:

- зниження собівартості наданих бухгалтерських послуг;
- підвищення привабливості аутсорсингової діяльності серед споживачів;
- конкурентоспроможності та стійкого розвитку компанії.

Дослідження особливостей аналізу реалізації робіт і послуг на ТОВ «Юрист і бухгалтер» показав, що такий проводиться лише у тому випадку коли виникають проблеми та невдоволення, зокрема:

- при існуванні великої кількості скарг від замовників бухгалтерських послуг;
- при відтоку клієнтської бази до основних конкурентів, та ін..

Відтак, на ТОВ «Юрист і бухгалтер» не затверджений аналіз реалізації робіт і послуг, а директор обмежується аналізом оборотно-сальдової відомості по рахунку 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», та Картки рахунків у розрізі кожного контрагента. Такий аналіз дає змогу контролювати суми та строки сплати дебіторської заборгованості, проте не дає повної картини про фінансовий стан організації, основні загрози та передумови розвитку. Хоча варто відмітити, що особиста участь вищого керівництва відіграє ключову роль у прибутковості організації та має вимагати точного та достовірного аналізу бухгалтерських послуг у розрізі їх видів або у розрізі контрагентів.

Такий аналіз для ТОВ «Юрист і бухгалтер» буде сприяти визначенню та оцінці усіх варіантів бухгалтерів послуг, які є найбільш прибутковими та потребують найменшої вартості людино-годин на їх виконання. Отже, відсутність такого аналізу на досліджуваному підприємстві ставить під загрозу оцінку реальної суми понесених витрат, визначення переваг для впровадження новітніх видів бухгалтерських робіт та послуг, ймовірного рівня рентабельності на майбутні періоди та вплив трансформаційних процесів на загальний рівень прибутковості організації.

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОАНЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1 Пропозиції щодо вдосконалення первинного, аналітичного та синтетичного обліку процесу надання послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Враховуючи раніше визначені недоліки щодо ведення первинного, аналітичного та синтетичного обліку, зокрема у аспектах акумульованих на рисунку 3.1, варто відзначити той факт, що усунення таких недоліків, та впровадження в діяльність новітніх методів обліку реалізації послуг буде сприяти збільшенню кількості клієнтів ТОВ «Юрист і бухгалтер» у розрізі напрямів діяльності, що пропорційно вплине на прибутковість організації.

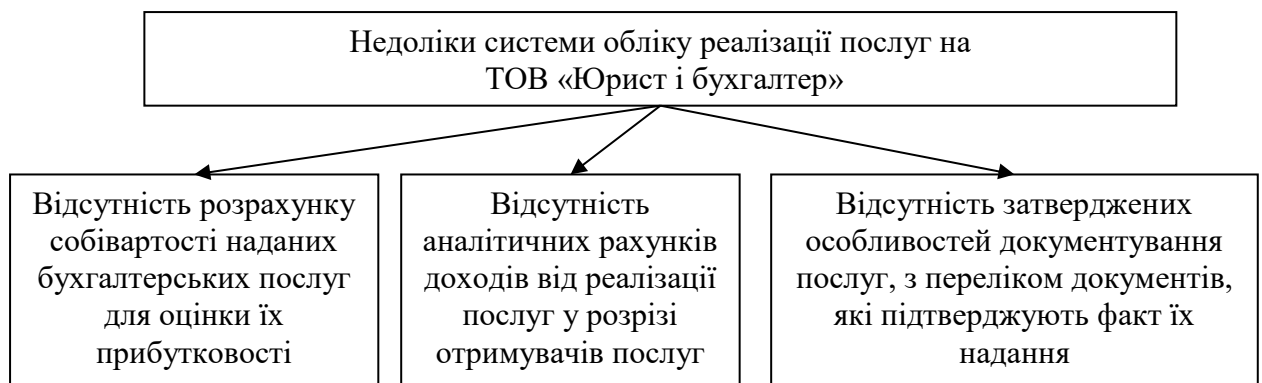

Рисунок 3.1 – Основні недоліки системи обліку реалізованих бухгалтерських послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Джерело: авторська розробка

Аналізуючи проблему відсутності розрахунку собівартості бухгалтерських послуг, пропонуємо провести калькулювання таких видів послуг як ведення фізичних осіб підприємців, вартість таких робіт складає 500,00 грн на місяць та послуги зовнішнього та внутрішнього обліку де вартість становить 6000,00 грн за аналогічний період.

Відтак у таблиця 3.1 були акумульовані всі понесені витрати ТОВ «Юрист і бухгалтер» на забезпечення клієнтів якісною, точною та достовірною бухгалтерською інформацією.

Таблиця 3.1 – Оцінка собівартості бухгалтерських послуг у розрізі їх видів для ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Показника	Методика розрахунку	Загальна сума, грн
Вартість послуг обслуговування фізичних осіб підприємців		
1.Фонд оплати праці	$\frac{\text{МЗП}}{\text{КРГ(м)}} \times \text{ФКВГ}$	68,18
2.Оренда приміщення	$\frac{\text{Сума орендової плати}}{\text{Кількість клієнтів}}$	84,75
3.Послуги сторонніх організацій	$\frac{\text{Сума послуг}}{\text{Кількість клієнтів}}$	20,34
4.Амортизаційні відрахування	$\frac{\text{Сума амортизації}}{\text{Кількість клієнтів}}$	2,04
Загальна собівартість		175,31
Вартість послуг обслуговування юридичних осіб зовнішній та внутрішнім бухгалтерським обліком		
1.Фонд оплати праці	$\frac{\text{МЗП}}{\text{КРГ(м)}} \times \text{ФКВГ}$	3690,00
2.Оренда приміщення	$\frac{\text{Сума орендової плати}}{\text{Кількість клієнтів}}$	84,75
3.Послуги сторонніх організацій	$\frac{\text{Сума послуг}}{\text{Кількість клієнтів}}$	20,34
4.Амортизаційні відрахування	$\frac{\text{Сума амортизації}}{\text{Кількість клієнтів}}$	175,31
Загальна собівартість		3970,40

Примітка: МЗП – мінімальна заробітна плата; КРГ (м) – кількість робочих годин в місяць; ФКВГ – фактична кількість витрачених годин;

Джерело: авторська розробка

Відповідно до розрахунків відображених у таблиці, видно, що ТОВ «Юрист і бухгалтер» вигідніше надавати послуги фізичним особам підприємцям та забезпечувати їх функціонування, тим самим кількість часу, яку витрачає працівник організації менший, проте доходність від цього виду послуг є більшою за внутрішній та зовнішній облік юридичних осіб. Так, звичайно, не слід відмовлятися від клієнтів, які представляють заклади громадського харчування, проте варто переорієнтуватися або ж до оцінити

вартість послуг, які надаються таким клієнтам. Адже, працівники організації витрачають багато часу на сплату дебіторської та кредиторської заборгованості клієнтів, на введення первинної документації, формування звітності для податкової тощо. У порівнянні з іншою аналізованою послугою такий вид є менш прибутковим та більш ресурсо витратним.

Таким чином, представлена нами методика калькулювання собівартості бухгалтерських послуг, які надає ТОВ «Юрист і бухгалтер» забезпечить:

- переоцінку вартості послуг, які надає товариство;
- визначить єдиний прайс для замовників бухгалтерських послуг;
- скоротить час працівників організації, який такі витрачають на найменш прибуткові види послуг, за допомогою виведення таких з асортименту послуг, чи підвищення норм оплати за їх виконання поставлених задач;
- у майбутньому така методика дасть змогу швидко розраховуватися точну собівартість робіт та представляти ціну послуг з урахуванням маржі, тощо.

Щодо наступної наведеної проблеми, яка стосується відсутності аналітичних рахунків у розрізі основних видів послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер», у Робочому плані рахунків, то пропонуємо розширити 7 клас рахунків, зокрема рахунок 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг» (табл.3.2).

Запропонований розподіл дасть змогу керівництву ТОВ «Юрист і бухгалтер» аналізувати прибутковість кожної із видів послуг, які надало підприємство за відповідний період. Такий аналіз, у майбутній перспективі, може призвести до виключення з переліку бухгалтерських послуг найменш прибуткових та рентабельних, зате збільшити акцент на пошук клієнтів для надання послуг, наприклад, податкового консультування, прями витрати на надання яких будуть мінімальними.

Таблиця 3.2 – Пропозиції щодо удосконалення 7 класу Робочого плану рахунків ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Рахунок 7 класу	Аналітичний рахунок	Характеристика
703 «Дохід від реалізації робіт та послуг»	7031 «Дохід отриманий за ведення ФОП»	Акумулює грошові кошти отримані від фізичних осіб підприємців на 1, 2, 3 групі оподаткування за подання щомісячної, квартальної чи річної звітності і та сплату податкових зобов'язань
	7032 «Дохід отриманий за управлінський облік»	Акумулює грошові кошти отримані за представлення замовникам послуг управлінські звіти (місячні, квартальні, річні), розрахунок основних показників фінансового стану, прогнозування прибутковості тощо
	7033 «Дохід отриманий за зовнішній облік»	Акумулює грошові кошти отримані від фізичних та юридичних осіб за формування та подання будь-якого виду звітності, ведення кадрового обліку, нарахування заробітної плати, тощо
	7034 «Дохід отриманий за зовнішній та внутрішній облік»	Акумулює грошові кошти отримані від фізичних та юридичних за повне відображення бухгалтерської інформації (введення первинної документації, касові операції, банківські розрахунки, ліцензії, інвентаризації, податкова та статистична звітність)
	7035 «Дохід отриманий за консультування»	Акумулює грошові кошти отримані за консультації щодо оптимізації податкових платежів, уникнення від оподаткування, тощо
	7036 «Дохід отриманий за послуги аудиту»	Акумулює грошові кошти за проведення аудиту та представлення аудиторського висновку

Джерело: авторська розробка

Щодо проблеми документування надання бухгалтерських робіт і послуг та підтвердження їх фактичного отримання замовниками послуг, то пропонуємо встановити формування єдиного реєстру в кінці кожного звітного року, такий реєстр буде містити такі окремі обов'язкові документи для юридичних та фізичних осіб з обов'язковим візуванням замовника робіт і послуг, який підписом буде підтверджувати факт отримання бухгалтерських робіт і послуг за відповідний звітний період (табл.3.3).

Таблиця 3.3 – Пропозиції щодо підтвердження факту надання бухгалтерських робіт і послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер» у розрізі отримувачів послуг

Отримувач бухгалтерських робіт і послуг	Перелік необхідних документів (формується у реєстр відповідно до порядкового номера)
Фізичні особи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Договір надання бухгалтерських послуг; 2. Акти надання бухгалтерських послуг; 3. Податкова звітність (щомісячна, поквартальна, річна) – з друком 2-ї квитанції про отримання та реєстрацію таких документів у податковій; 4. Платіжні доручення – які підтверджують факт сплати обов’язкових податків та зборів; 5. Інші документи (звітність, касові документи, книги обліку доходів та витрат (якщо їх заповнення вимагає клієнт); авансові звіти; відомості нарахування заробітної плати, тощо) 6. Реєстр вище перелічених документів у двох екземплярах (з обов’язковим візуванням замовника послуг про факт їх отримання)
Юридичні особи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Договір надання бухгалтерських послуг; 2. Акти надання бухгалтерських послуг; 3. Податкова звітність (щомісячна, поквартальна, річна) – з друком 2-ї квитанції про отримання та реєстрацію таких документів у податковій; 4. Статистична звітність; 5. Платіжні доручення – які підтверджують факт сплати обов’язкових податків та зборів; 6. Копії ліцензій на алкогольні та тютюнові вироби (якщо такі були); 7. Результати інвентаризацій; 8. Проміжні звіти про прибутки та збитки (управлінський облік); 9. Інші документи (звітність, касові документи, книги обліку доходів та витрат (якщо їх заповнення вимагає клієнт); авансові звіти; відомості нарахування заробітної плати, тощо); 10. Реєстр вище перелічених документів у двох екземплярах (з обов’язковим візуванням замовника послуг про факт їх отримання)

Джерело: авторська розробка

Вищенаведені пропозиції дадуть змогу уникнути судової тяганини при виникненні витання про факт надання бухгалтерських послуг та убезпечать ТОВ «Юрист і бухгалтер» від додаткових витрат.

Отже, у ході дослідження нами були виокремлені певні недоліки системи обліку надання бухгалтерських робіт і послуг на ТОВ «Юрист і

бухгалтер», вони не є глобальними, проте їх вирішення у короткостроковій перспективі дасть змогу оцінити рівень прибутковості кожної із видів послуг та визначити з них найбільш рентабельні. Щодо розроблених пропозицій підтвердження факту отримання послуг, то складання такого реєстру звичайно вимагає значної витрати часу на його формування, проте такий реєстр унеможливить виникнення додаткових судових чи інших витрат для забезпечення підтвердження реальності наданих бухгалтерських робіт і послуг його замовнику.

3.2 Шляхи удосконалення аналізу реалізації послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Аналіз реалізації робіт та послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер» є одним із найважливіших параметрів для вимірювання фінансових показників бізнесу, адже такий аналіз оцінює прибутковість наданих бухгалтерських послуг.

Враховуючи той факт, що на практиці на товаристві аналіз прибутковості робіт та послуг не здійснюється, а обмежується переглядом стану розрахунків дебіторів за допомогою Картки рахунку на основі даних програмного забезпечення 1С. Підприємство, то системний аналіз реалізованих послуг дасть змогу оцінити їх рентабельність у розрізі основних видів бухгалтерських послуг, конкурентоспроможність та їх ефективність.

Існують різні способи вимірювання прибутковості, сюди входять розрахунок коефіцієнтів рентабельності, проведення аналізу безбитковості та визначення рентабельності активів та інвестицій. Враховуючи специфіку діяльності ТОВ «Юрист і бухгалтер» пропонуємо проводити аналіз реалізації робіт та послуг раз на квартал. Таку інформацію має акумулювати бухгалтер під керівництвом головного бухгалтера та затверджуватися директором товариства.

Пропозиції щодо аналізу реалізації бухгалтерських робіт та послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер» зображена у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Пропозиції щодо аналізу реалізації бухгалтерських послуг
ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Показник	Методика розрахунку	Особливості
Коефіцієнт прибутковості послуги	$\frac{\text{ПВ майбутніх ГП}}{\text{Інвестиції в послуги}}$	допомагає визначити потенційну вартість або прибутковість послуги; <1 – послуги є збитковими; >1 – послуги є прибутковими; =1 – призведе до беззбитковості
Норма валового прибутку	$\frac{\text{ДП} - \text{ВП}}{\text{ДП}} \times 100\%$	повідомляє компанії про їх прибуток після вирахування витрат із доходу послуги, не враховує такі речі, як податок, відсотки та інші адміністративні витрати
Рівень чистого прибутку послуги	$\frac{\text{ДП} - \text{ВП(всі можливі)}}{\text{ДП}} \times 100\%$	дорівнює тому, скільки чистий прибуток генерується у відсотках від доходу, це не тільки фактори загального доходу, але й інші операційні витрати

Примітка: ПВ- первісна вартість; ГП – грошові потоки; ВП – Витрати на послуги; ДП – дохід від реалізації послуги

Джерело: авторська розробка

Для ефективного управління ТОВ «Юрист і бухгалтер» дуже важливо систематично визначати потенційну прибутковість реалізованих послуг. Одним із показників, які слід розраховувати для кожного виду послуг є коефіцієнт прибутковості. Аналіз прибутковості оцінює вартість реалізованих послуг та дає змогу економічно підтвердити чи спростувати думку про необхідність витрачання ресурсів для реалізації замовникам бухгалтерських послуг. Аналіз норми прибутку також може допомогти директору ТОВ «Юрист і бухгалтер» відстежувати суму доходів та загальний фінансовий стан. А аналіз рівня чистого прибутку реалізованої послуги акумулює точно інформацію про всі понесені витрати на забезпечення клієнтів якісними бухгалтерськими послугами, включаючи податки та адміністративні витрати, розрахунок даних за наведеною пропозицією аналізу реалізації бухгалтерських послуг ТОВ «Юрист і бухгалтер» наведений в Додатку Є.

У звітів РwС за 2016 рік було визначено, що послуги бухгалтерського обліку, оптимізації податків, нарахування заробітної плати та юридичні

послуги є галузями з найвищим рівнем прибутку. Тому керівництву ТОВ «Юрист і бухгалтер» варто також проаналізувати рівень прибутковості реалізованих бухгалтерських робіт і послуг, для:

- збільшення норми прибутку послуг у короткостроковій перспективі;
- уникнення перевитрат на забезпечення бухгалтерського процесу реалізації послуг;
- скороти неприбуткові види реалізованих послуг;
- визначити клієнтів, які є пріоритетними для збільшення рентабельності бізнесу, тощо.

Таким чином, повний та достатній аналіз реалізації бухгалтерських робіт та послуг дасть змогу уникнути проблем неплатоспроможності, надання послуг які є нерентабельними для товариства та убезпечить його на майбутні періоди шляхом оцінки норм прибутку.

ВИСНОВКИ

Сьогодні багато підприємств стикаються з величезною конкуренцією на національному та вітчизняному та міжнародному рівнях. Ця конкуренція робить великий тиск на компанії, щоб вони стали більш ефективними та цілеспрямованими в обслуговуванні своїх клієнтів. Що вимагає від компаній постійного вдосконалення своїх можливостей забезпечувати реалізацію якісних робіт і послуг.

Дослідження показали, що стратегічними питаннями, які найбільше турбують сьогодні багатьох компаній, є глобальна конкурентоспроможність, необхідність зменшення витрат та поліпшення якості та прибутковості, рентабельності та обслуговування клієнтів. Більшість компаній постійно реструктурують свій бізнес; зменшуючи витрати, щоб стати більш економічно ефективними, та швидко реагувати на запити споживачів з метою зберігання та отримання конкурентних переваг. Здійснюючи ці цілі і тим самим досягаючи того, що у науковій літературі називається розумним співвідношенням ціни та якості робіт і послуг, а питання управління витратами стало набагато актуальнішим, ніж будь-коли раніше.

Саме тому проведений теоретичний та практичний аналіз дав змогу сформулювати вичерпну думку про актуальність аналізу рентабельності та прибутковості реалізованих бухгалтерських послуг, а запропоновані шляхи удосконалення системи обліку у майбутній перспективі мають виокремити ті види бухгалтерських послуг, які є найбільш прибутковими та потребують найменшої кількості витрат часу персоналу досліджуваного товариства.

Отже, дослідження показало, що аутсорсинг бухгалтерських процесів є вигідним як для покупця, так і для постачальника таких послуг. Замовник послуг насолоджується високоякісною роботою, оскільки навчені та кваліфіковані професіонали працюють за нього, а це у свою чергу дозволяє бухгалтерським фірмам отримувати прибуток і провадити успішний бізнес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Grycuk Adrian *Klastry a rozwój regionalny. Klaster usług biznesowych w Krakowie. Biuro Analiz Sejmowych*, 2017. 1 (49). P. 133–167.
2. Алексеев І.В. Аутсорсингова діяльність виробничих підприємств : монографія. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 151 с.
3. Аналіз якості виконання соціальних послуг та підвищення їх ефективності. URL: https://pidru4niki.com/1510082759288/marketing/analiz_yakosti_vikonannya_sotsialnih_poslug_pidvischennya_efektivnosti (дата звернення 18.02.2021)
4. Анохин А.М. Аутсорсинг как фактор эффективного развития предприятия : автореф. дис. канд. экон. Наук. Москва, 2010. 22 с.
5. Быстрова Е.С. Аутсорсинг бухгалтерских услуг и его роль в стратегическом управлении : матер. Междунар. научно-практической конф. «Учетно-аналитические аспекты в управлении экономическим субъектом»/ № 4.2 (63.2). 2014 . С. 16–20.
6. Винниченко Н. Кисельова О. Проблеми визначення сутності поняття реалізація. *Економічне зростання: стратегія, напрям і пріоритети*: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя 20 жовтня 2018 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2018. – С.81-84.
7. Груничев Ю.А. Исследование и разработка методики оценки экономической эффективности аутсорсинга и инсорсинга ИТ-услуг: автореф. дис. канд. экон. наук : 08.00.05. ГОУ ВПО МГУ СИ. Москва, 2010. 24 с.
8. Гура Н.О « Облік видів економічної діяльності» навчальний посібник 2017-541с. ISBN 966-8148-62-2
9. Дідківська Л.І, Л.С.Головко «Державне регулювання економіки» навчальний посібник 2015 – 189 с. ISBN 966-346-271-X

10. Дідух О.В. Розвиток аутсорсингової діяльності на машинобудівних підприємствах : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04. Львів, 2014. 24 с.
11. Должанський І.З., Т.О Загорна «Конкурентоспроможність підприємства» навч. посібник 2018 – 384с. ISBN 966-364-181-9
12. Економічний енциклопедичний словник: У 2т. Т.2.Львів : Світ, 2005. 616 с.
13. Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV Про бухгалтерський облік та фінансову звітність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 12.04.2021)
14. Калачова І. В. Статистика послуг: концептуальні основи реформування. *Статистика України*. 2001. № 4. С. 24–28.
15. Кликич Л. М. Эволюция сферы услуг: особенности, закономерности, формы государственного регулирования : дис. на соискание науч. степени д-ра экон. наук : спец. 08.00.01 / Кликич Лилия Миннигалимовна. Уфа, 2005. 313 с.
16. Коблянська Г. Методика проведення аудиторської перевірки експортно-імпортних операцій. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 3. С. 39-48.
17. Коваленко Н. Управління грошовими потоками українських підприємств у сучасних умовах господарювання // *Економічний аналіз*. 2017. Випуск 8, Частина 2. С. 200-203.
18. Ковтуненко Ю.В. Сутність поняття «доходи майбутніх періодів на підприємстві». Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (19–20 травня 2016 р.). Тернопіль, 2016. С. 202–204.
19. Кононенко О. , Маханько О. Аналіз фінансової звітності. Харків: Фактор, 2015. 208 с.
20. Котлер Ф. Основы маркетинга, 4-е европейское издание. Москва: ООО «И.Д. Вильямс», 2010. 1200с.

21. Кузьмінський Ю. Оцінка впровадження інформаційних технологій у бухгалтерський облік // Бухгалтерський облік і аудит. 2018. № 7. С. 27 – 31.
22. Кулаковська Л.П. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Київ: «Каравелла»; Львів: «Новий світ – 2016», 2016. 504 с.
23. Курс социально-экономической статистики. Москва: Финанстатинформ, 2002. 771 с.
24. Кушнір Н., Сюсько О. Аналіз сучасного стану світового ринку транспортних послуг. Геополітика України: історія і сучасність. Випуск 2(23). 2019. URL: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/2078-1431.2019.2%2823%29.135-146> (дата звернення 12.04.2021)
25. Лагун, М. І. Теоретична характеристика основних методичних аспектів проведення аналізу фінансового стану [Текст] / М. І. Лагун // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – N 3. – С.33-37.
26. Лубенченко О.Е. Автоматизація б/о на підприємствах. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2017. № 9. С. 15-17.
27. Ляхович Г.І. Моделі надання бухгалтерських послуг: узгодження понятійного апарату. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 1381–1384.
28. Мазурок П.П « Історія економічних учень у запитаннях і відповідях» 2018-465стр. ISBN 966-346-088-1
29. Макарович В.К. Аутстафінг: обліковий аспект. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Ужгород, 2019. Вип. 1 (53). С. 233–236.
30. Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения. Москва: 1960. Т.23. 907с.
31. Молибога К.В. Доходи майбутніх періодів. *Незалежний аудитор*. 2015. № 7. URL: http://www.rusnauka.com/12_KP_SN2010/Economics/63705.doc.Htm. (дата звернення 23.05.2021)
32. Непочатов С.І. Аутсорсинг облікових функцій у корпоративних структурах : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. екон. Наук. Донецьк, 2013. 20 с.

33. Нечипорук, М.В. Система підтримки прийняття управлінських рішень в адміністративно-господарчій діяльності вузу 2019 года.
34. Павленко А.Ф. Маркетинг : підручник. Київ : КНЕУ, 2008. 600 с
35. Панков В.В. Аутсорсинг в бухгалтерском учете. Аудит и финансовый анализ. 2019. № 1. С. 1–23.
36. Панькова З.Л. Аналіз проблем надання адміністративних послуг у сфері економіки та шляхи їх вирішення. Актуальні проблеми держави і права. URL:<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8948/Панькова%20З.%20Л.%20Аналіз%20проблем%20надання%20адміністративних%20послуг%20у%20сфері%20економіки%20і%20шляхи%20їх%20вирішення.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 28.04.2021)
37. Парена В. А. Сфера послуг в умовах переходу до ринкової економіки України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.01.01 «Економічна теорія» . Дніпропетровськ, 2005. 20 с.
38. Петрик І.В. Реструктуризація бізнес-процесів у мережі поставок на засадах аутсорсингу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук : 08.00.04. Львів, 2018. 42 с.
39. Плісковський Р. Що можуть аудиторські фірми і як краще з ними працювати. *Дебет-Кредит*. 2018. № 13. URL: <http://dt-kt> (дата звернення 17.05.2021)
40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення 12.04.2021)
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00> (дата звернення 21.04.2021)
42. Прохоренко О.В. Управління аутсорсингом на промисловому підприємстві : монографія. Харків: Мадрид, 2018. 234 с.
43. Редько К.О. Консультування як вид супутніх аудиторських послуг. Збірник тез і доповідей виступів на спільній міжрегіональній науково-практичній конференції. Миколаїв, 2019. 282 с.

44. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2007. 668с.
45. Соловьев Б.А. Маркетинг: учебник. Москва : ИНФРА-М, 2009. 336с.
46. Чердниченко А.О., Калінін М.В. Якість надання послуг як ключовий фактор привабливості підприємств готельного господарства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. Вип. 56. С. 68-73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetr_2016_56_11 (дата звернення 01.02.2021)
47. Швець В.Г «Теорія бухгалтерського обліку»: Підручник. – К.: Знання 2019. – 447с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

SUMMARY

Alyoshina I.M. Organization of accounting and analysis of services as an element of cost component optimization at the enterprises - Qualification work of a bachelor, NNIBEM SSU, Sumy, 2021.

The paper investigates the theoretical and practical aspects of the accounting and analysis organization of service provision at the enterprise. The main purpose of the qualification work is the studying of theoretical and practical principles of accounting and analysis organization in the implementation of services and developers of practical recommendations for their improvement. The paper identifies the main problems of services accounting and analysis as an element of cost component optimization at the enterprise, the solution of which will help reduce costs during the reporting period and focus on more profitable services.

Keywords: performed works, rendered services, the realization of works and services, accounting, analysis.

АНОТАЦІЯ

Альошина І.М. Організація обліку і аналізу надання послуг як елемент оптимізації витратної складової підприємств - Кваліфікаційна робота бакалавра, ННІБЕМ СумДУ, Суми, 2021р.

У роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти організації обліку та аналізу надання послуг на підприємстві. Основна мета кваліфікаційної роботи полягає теоретичному аналізу особливостей реалізації бухгалтерських послуг та розробці практичних рекомендацій покращення їх аналізу та обліку для збільшення рентабельності такого виду бізнесу. Визначено основні проблеми обліку та аналізу надання послуг, як елемента оптимізації витратної складової підприємства, вирішення яких буде сприяти скороченню рівня витрат за звітний період та орієнтацію на більш прибуткові види послуг.

Ключові слова: виконані роботи, надані послуги, реалізація робіт і послуг, бухгалтерський облік, аналіз.

ДОДАТОК Б

Таблиця Б.1 – Загальні характеристики послуг [20, с.820-828]

	Характеристика	Приклад
Невідчутність послуг	Основна характеристика послуги, яка означає, що її не можна продемонструвати споживачу, її неможливо оцінити за допомогою органів відчуття, які властиві людині. Відсутність відчутних характеристик послуги до початку її купівлі-продажу створює певні проблеми як для продавця, так і покупця. Перший зобов'язаний переконати покупця в необхідності придбання цієї послуги, пояснити, за що він платить гроші: Другий має оцінити корисність послуги, хоча деякі види послуг буває важко оцінити не лише до придбання, а й після нього.	При споживанні страхової послуги, споживач не зможе оцінити її якість, корисність, якщо страхова подія не трапиться і страхувальник не отримає від страхової компанії страхового відшкодування, йому буде здаватися, що гроші за страховий поліс сплачені марно
Відсутність права власності	означає, що споживач послуги має доступ до неї тільки протягом обмеженого періоду часу, протягом якого саме цю послугу використовує споживач. Споживач послуги в результаті її використанні отримує певний ефект, результат від придбанної послуги, що фактично і являє собою те, чим володіє споживач послуги. Тобто споживач послуги володіє тільки результатом, корисним ефектом, який виникає від використання послуги.	При отриманні депозитної послуги, споживач не набуває право власності на ці послуги, він отримує тільки ефект від використання цієї послуги у вигляді процентів.
Невіддільність послуг	Означає, що створення, продаж і споживання послуги відбуваються одночасно, й усі ці стадії її життя як певного продукту є нерозривно пов'язаними. Послуга невіддільна від свого джерела. Крім того, дуже важливим є розуміння споживачем і продавцем того, що якість послуги має дуже важливе значення. Оскільки, процеси виробництва і споживання послуги відбуваються одночасно, продавці можуть мати певні проблеми при стрімкому зростанні попиту на послугу.	При збільшенні попиту на депозитну послугу у певній фінансовій установі, для того, щоб задовольнити всіх споживачів необхідно збільшити кількість персоналу, які можуть надавати депозитну послугу.
Непостійність послуг	Одна із характеристик послуг, яка означає, те що її якість залежить від того, хто її надає, а також від того, коли вона надається. Якість послуги контролювати дуже важко. Якість надання послуги залежить не тільки від характеристик даної послуги, а й від продавця, його кваліфікації, психологічного стану.	При наданні депозитної послуги важливе значення має персонал, який надає дану послугу: консультує потенційних споживачів, укладає договір.
Недовговічність послуги	Означає, що послугу не можливо зберегти з метою продажу чи використання в майбутньому. Ця особливість впливає з невіддільності послуг, оскільки процес надання послуги та її споживання відбувається одночасно. Недовговічність послуги виникає в результаті того, що її не можливо використати без продавця, її не можливо використати повторно без придбання її знову.	При купівлі депозитної послуги споживач буде отримувати послугу лише протягом періоду на який у нього укладений договір, після закінчення договору споживач вже не буде мати використовувати послуги

ДОДАТОК В

Таблиця В.1 – Перелік використаних нормативних документів з обліку реалізації робіт та послуг

Нормативний документ	Основний зміст
Конституція України, затверджена Верховною Радою України від 28.06.1996, № 254к/96-ВР із змінами внесеними від 108.12.2004 N 2222-IV	Конституцію Основний Закон України, що визначає статус країни, права, свободу та обов'язки людини перед державою та держави перед людиною. Визначення законодавчої та виконавчої влади
Господарський кодекс України, затверджений постановою Верховної Ради України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами внесеними від 14.09.2006 № 133-V	Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання
Цивільний Кодекс України, затверджений постановою Верховної Ради України від 16.01.2003, № 435-IV	Цивільним законодавством регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.
Закон України «Про захист прав споживача» Постанова ВР N 1024-XII (1024-12) В редакції Закону N 3682-XII (3682-12) від 15.12.93,	Цей Закон регулює відносини між споживачами товарів, робіт і послуг та виробниками і продавцями товарів, виконавцями робіт і надавачами послуг різних форм власності, встановлює права споживачів, їх захист.
Постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.94р. № 313 «Правила побутового обслуговування населення»	Визначає правила, обов'язки та інструкції в роботі з споживачами.
Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.98р. №576 Перелік послуг які належать до побутових і підлягають патентуванню	Перелік послуг які належать до побутових і підлягають патентуванню
«Інструкція бухгалтерського обліку податку на додану вартість», затверджена наказом Міністерства фінансів України від 24.12.04 № 818	Особливості відображення в обліку податку на додану вартість, бухгалтерські проведення, які пов'язані з відображенням податку на рахунках бухгалтерського обліку..
Закон України «Про патентування певних видів підприємницької діяльності» від 23.03.96р. № 98 зі змінами та доповненнями.	Визначає порядок патентування різних видів діяльності, та надання послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг.
Закон України Про ліцензування певних видів господарської діяльності.	Визначає види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, порядок їх ліцензування, встановлює державний контроль за ними.
Про бухгалтерський облік та фінансову	Наводяться терміни, основні принципи обліку

звітність в Україні. Закон України від 16.07.99 р. № 996 – XIV, із змінами та доповненнями від 01.01.2007 на підставі 3422-15	та звітності, державне регулювання обліку, вимоги до первинних облікових документів, фінансова звітність
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. N 290	Визначає принципи побудови системи оподаткування прибутку, об'єкти оподаткування, правила ведення податкового обліку, складання декларації
Інструкція „Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”, затверджена наказом Мінфіну України від 30.11.1999 № 291 із змінами та доповненнями.	Ця Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”, затверджене наказом Мінфіну України від 31.12.99 р. № 318	Встановлені загальні методологічні принципи оцінки, обліку та відображення у звітності дебіторської заборгованості
Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" затверджене наказом Мінфіну України від 31.12.99 № 318 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11 лютого 2000 р. за N 85/4306	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 “Будівельні контракти”, затверджене наказом Мінфіну України від 28.04.2001 р. № 205 із змінами та доповненнями від 23.05.2003р.	Визначає методологічні засади формування підрядниками, у бухгалтерському обліку інформації про доходи та витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів та відображення у фінансовій звітності
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 січня 2000 р.	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності

ДОДАТОК Г

Таблиця Г.1 – Класифікація послуг різних міжнародних організацій.

Назва	Класифікація категорій послуг у світовій торгівлі
Стандартна міжнародна торговельна класифікація (СМТК ООН)	У країнах ОЕСР і публікаціях ЮНКТАД послуги поділені на п'ять категорій: 1) фінансові; 2) інформаційні (комунікаційні); 3) професійні (виробничі); 4) туристичні; 5) соціальні.
Міжнародний валютний фонд (МВФ)	1) морські перевезення; 2) інші види транспорту; 3) подорожі; 4) інші приватні послуги; 5) інші офіційні послуги. Для складання платіжного балансу МВФ розроблено посібник, в якому представлений перелік послуг 11 секторів, що входять у рахунок поточних операцій. Цим посібником користуються практично всі країни світу.
Секретаріат Світової організації торгівлі	Поділяє послуги на 12 секторів: 1) бізнесові, включаючи професійні і комп'ютерні; 2) комунікаційні; 3) будівельні та інжинірингові; 4) дистриб'юторські; 5) освітні; 6) природоохоронні; 7) фінансові (страхові та банківські); 8) медичні; 9) туристичні; 10) рекреаційні, культурні та спортивні; 11) транспортні; 12) інші. Зазначені 12 секторів поділяються на 155 підсекторів.

ДОДАТОК Д

Таблиця Д.1 – Підходи науковців щодо аналізу надання послуг

Автор	Основний зміст
З. Л. Панькова «Аналіз проблем надання адміністративних послуг у сфері економіки та шляхи їх вирішення»[36].	Підхід направлений на висвітлення проблем надання адміністративних послуг у сфері економіки, та проведений аналіз, а також запропоновано шляхи вирішення проблем. За думкою автора після проведеного аналізу якості послуг, одним з найголовніших напрямів, щоб підвищити якість потрібно визначити критерії надання послуг та стандарти надання.
«Аналіз якості виконання соціальних послуг та підвищення їх ефективності».[Електронний ресурс]. [3]	«Аналіз якості виконання соціальних послуг та підвищення їх ефективності» – стаття невідомого автора, в якій розглянуто аналіз надання соціальних послуг та підвищення якості через їх ефективність. Перспективи дослідження полягають у проведенні оцінювання процесів надання послуг. Щоб проводити таке оцінювання, необхідно створити інформаційну систему із збирання та поширення даних з можливих джерел.
«Якість надання послуг як ключовий фактор привабливості підприємств готельного господарства» Чердниченко А. О., к.е.н., ст. викладач, Калінін М. В., бакалавр (ХНУМГ ім. О.М. Бекетова)[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]	В статті розглянуто актуальне питання якості надання послуг в готельному господарстві. Конкуренентоспроможність підприємства готельного господарства залежить від якості наданих послуг. Якість готельних послуг можна оцінити лише в момент її надання, тому одним із ефективних способів моніторингу якості є опитування клієнтів шляхом заповнення анкети. На результатах якої приймаються рішення щодо поліпшення якості надання послуг в готелі.
«Аналіз сучасного стану світового ринку транспортних послуг» Наталія Кушнір, Олена Сюсько [Помилка! Джерело посилання не знайдено.]	У статті досліджується світовий ринок транспортних послуг як динамічна сфера торгових відносин, що функціонує у вигляді системи міжнародного обміну. Мета статті – дослідити природу та динаміку цих змін, а також виявити ключові риси функціонування зазначеного ринку. Встановлено, що наразі транспортні послуги є однією з найбільших статей світового експорту, а їхня частка в структурі світового експорту послуг щороку стрімко зростає. З'ясовано, що домінуючою країною на ринку транспортних послуг є США, проте Китай завдяки стрімкій розбудові транспортних сполучень у межах міжнародної програми «Новий шовковий шлях» створює суттєву конкуренцію у світових масштабах. Виявлено, що наразі місце України у структурі світового ринку транспортних послуг визначається її значним потенціалом у цій сфері, зокрема розвинутою інфраструктурою та налагодженими зв'язками. Значний потенціал країни ілюструють наявні статистичні дані, що показують позитивні зрушення в обсягах перевезення вантажів та пасажирів, зокрема морським та авіатранспортом.

ДОДАТОК Е
ДОГОВІР №0104-1
про надання бухгалтерських послуг

м. Суми

"01" квітня 2021 р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Назва товариства» (надалі іменується "Замовник") в особі **директора**, що діє на підставі Статуту, з одного боку, та **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮРИСТ І БУХГАЛТЕР»** (надалі іменується "Виконавець") в особі **директора Коляда Вадима Анатолійовича**, що діє на підставі Статуту, з другого боку, уклали Договір про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. В порядку та на умовах, визначених цим Договором, Виконавець зобов'язується надати Замовнику послуги з ведення бухгалтерського обліку, а Замовник зобов'язується їх своєчасно оплатити.

1.2. Одиницею виміру кількості наданих послуг є звітний місяць.

1.3. Під веденням бухгалтерського обліку у цьому Договорі розуміється:

- відображення господарських операцій, проведених Замовником за звітний місяць, у реєстрах бухгалтерського обліку, складання фінансової та іншої звітності, передбаченої відповідним чинним законодавством України, та подання цієї звітності до уповноважених органів у встановлені законодавством строки, розрахунок податків (зборів, внесків), що сплачуються Замовником відповідно до чинного законодавства України. Ведення бухгалтерського обліку здійснюється Виконавцем на підставі наданих Замовником належним чином оформлених первинних документів. Первинні документи повинні бути своєчасно надані Виконавцю;

- забезпечувати дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних основ бухгалтерського обліку, складання і представлення в установлені строки фінансової звітності, кадрової документації;
- здійснювати організацію бухгалтерського обліку господарсько-фінансової діяльності підприємства і контроль над економічним використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства;
- організувати облік отриманих грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей і основних засобів, своєчасне відображення на рахівницях бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з їх рухом, облік затрат виробництва і обігу, виконання кошторисів, витрат, реалізації продукції, виконання робіт (послуг), результатів господарсько-економічної діяльності підприємства, а також фінансових, розрахункових і кредитних операцій;

- здійснювати контроль за дотриманням порядку оформлення первинних бухгалтерських документів, розрахунків і платіжних зобов'язань, витрачання

фонду заробітної плати, на проведення інвентаризації грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей і основних засобів, перевірок організації бухгалтерського обліку і звітності, а також документальних ревізій в підрозділах підприємства;

- забезпечувати своєчасне складання бухгалтерською і податковою звітності на підставі даних первинних документів і бухгалтерських записів, представлення їх у встановленому порядку в відповідні органи;

- підготовлення, перевірку, підтвердження достовірності фінансових рахунків, звітів, балансів;

- складання податкових декларацій;

- представництво (крім юридичного) від імені Замовника перед податковими інспекціями та органами держпраці.

2.ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

2.1. Щомісячна вартість послуг, передбачених пунктом 1.1 даного Договору становить 0000,00 (Словами тисяч) гривень з ПДВ.

2.2. Замовник повинен оплатити вартість виконаних робіт протягом 3 днів, з моменту підписання актів виконаних робіт. У разі ненадання Виконавцем Актів здачі – прийняття наданих послуг, Замовник повинен самостійно сплатити до 3 числа місяця наступного за звітним. Оплата здійснюється у безготівковому розрахунку на поточний рахунок Виконавця.

2.3. Валютою платежів по даному Договору є національна валюта України - гривня. Всі банківські видатки, пов'язані з перерахуванням грошових коштів, несе Замовник.

3.ПОРЯДОК ЗДАЧІ ТА ПРИЙОМУ НАДАНИХ ПОСЛУГ

3.1. За кожний випадок виконання умов договору Виконавець, складає та передає на підписання Замовнику Акт здачі-прийому наданих послуг. Виконавець має право складати зведені Акти здачі-прийому наданих послуг.

3.2. У випадку, коли надані послуги не відповідають умовам укладеного Договору, Замовник протягом трьох робочих днів з моменту отримання Акту повинен надати письмову аргументовану вимогу про доповнення наданих послуг. Якщо в триденний строк Виконавець не отримує підписаний Акт або аргументовану вимогу про доповнення наданих послуг, послуги вважаються прийнятими з виконанням всіх умов Договору.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ГАРАНТІЇ

4.1. За неналежне виконання своїх зобов'язань Сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

5. ОСОБЛИВІ УМОВИ

5.1. Договір може бути розірваний достроково:

5.1.1. За взаємною згодою сторін.

5.1.2. За ініціативою однією із сторін, про що остання повинна сповістити іншу сторону не менше ніж за 10 днів до моменту розірвання Договору.

5.2. Виконавець є платником єдиного податку.

5.3. Замовник є платником податку на прибуток

6. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ

6.1. Строк дії укладеного Договору з 01.04.2021 р. по 31.12.2021 р.

6.2. Всі зміни та доповнення до даного Договору будуть чинні лише за їх вчинення в письмовій формі та підписання належним чином уповноваженими представниками кожної з сторін.

6.3. Договір укладений на українській мові у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу. Один примірник знаходиться у Виконавця, другий у Замовника.

РЕКВІЗИТИ СТОРІН:

ВИКОНАВЕЦЬ

ТОВ «Юрист і бухгалтер»

Адреса: 40024, м. Суми, вул.

р/р, МФО

Код ЄДРПОУ,

Свідоцтво про сплату єдиного
податку серія Б №

ЗАМОВНИК

ТОВ

Адреса:

р/р

МФО

Код ЄДРПОУ

Директор

Коляда В.А

.

Директор